

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštne proste.

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Nov vojni požar

Triurni ultimat Italije Grčiji

Kratka vsebina ultimata

V ponedeljek, 28. oktobra, ob treh zjutraj je izročil italijanski poslanik v grški prestolnici Atene ultimat ali zadnjo zahtevo grškemu ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru generalu Metaksasu, na koje zahtevo bi morala grška vlada pristati v treh urah, sicer bo odločilo orožje.

V ultimatu ugotavlja italijanska vlada, da je bila Grčija v navzkrižju z nalogami, ki jih nalaga grški vladi položaj nevtralnosti in dobre sosesčine. Grčija je dovolila, da je izrabljalo angleško brodogradnjo njene vode, njene obale, ter pristanišča, podpirala je oskrbo angleških letal na grškem otočju in je organizirala vojno poročevalsko službo proti Italiji. Radi tega zahteva Italija od Grčije, pravi ultimat, da sme zasesti s svojimi četami za dobo trajanja vojne z Anglijo, nekatere vojaško važne točke na Grškem, da s tem zavaruje grško nevtralnost. Dalje zahteva italijanska vlada, da Grki ne ovirajo italijanskih čet pri zasedanju omenjenih točk, ki so obrambnega značaja za Italijo. V primeru oboroženega odpora, pravi ultimat, bo isti strt z orožjem.

Po zavrnitvi italijanskega ultimata

Prvi koraki Grčije in Italije

Grška vlada se je zbrala k ministrski seji in zavrnila italijanski ultimat kot nesprejemljiv za ohranitev svobode in nezavisnosti Grčije. Po zavrnitvi ultimata sta izdala grški kralj Jurij in predsednik vlade proglas na narod in je bila odrejena splošna mobilizacija. Istočasno s temi dogodki se je obrnila Grčija na Anglijo s prošnjo za nujno pomoč, katere ji je bila takoj zasigurana.

Italijanski ultimat je potekel ob šestih zjutraj in ob tem času je že prišlo na albansko-grški meji do spopadov med grškimi in italijanskimi četami. Dopoldne 28. oktobra so bombardirala italijanska letala številne cilje v Grčiji.

Ko so v Atenah zvedeli, da je vlada odklonila zahteve Italije, je prišlo do velikih mladinskih manifestacij pred dvorom, kjer je mladina navdušeno pozdravljala kralja. Kralj Jurij in predsednik vlade Metaksas sta bila povsod, kjer koli sta se pokazala, od ljudstva sprejeta z velikim navdušenjem.

Koj po izbruhu sovražnosti se je začelo grško brodogradnjo zbirati okrog Soluna, kjer so že bili napovedani manevri vojne mornarice med 28. oktobrom in 1. novembrom.

Vlada je istočasno proglasila po vsej Grčiji nagli sod in zaprla vse šole. Mesta in dežela so ponoči v temi.

Nenaden sestanek med Mussolinijem in Hitlerjem

Medtem ko so se odigrali zgoraj kratko omenjeni dogodki, sta se pripeljala nenadoma na sestanek v gornjeitalijansko mesto Florenco Mussolini in Hitler. Šefa obeh držav sta

imela po običajnem sprejemu in pozdravu v dvorani papeža Klementa VIII. nad poldrugo uro trajajoča posvetovanja, katerim sta prisostvovala tudi italijanski in nemški zunanji minister. O teh razgovorih je bilo uradno objavljeno, da so potekali v duhu zavezništva in so pokazali popolno soglasje. Ob šestih zvečer 28. oktobra je Hitler v svojem posebnem vlaklu zapustil Florenco in se je odpeljal proti Nemčiji, pet minut za njim pa je odpotoval Mussolini v Rim.

Grčija in Grki

Splošen položaj dežele

Grčija je najjužnejša država na Balkanskem polotoku. V zemljepisnem pogledu ima mnogotere pestrosti. Obala je razrezana na nešteto zalivov. Dežela meri 130.199 kvadratnih kilometrov in je bogata na otokih, ki merijo skupno 17.760 kvadratnih kilometrov in obdajajo celino kot veriga. V splošnem je Grčija zelo gorata dežela. Najvišji vrh je Olimp (2918 m), znan iz zgodovine kot bivališče bogov.

Prebivalstvo

V teku zgodovine so prišli mnogi narodi na sedanji grški prostor. Isti življenjski in gospodarski pogoji so ustvarili iz njih enotni tip grškega človeka. Narodne manjšine niso velike in bi same po sebi ne pomenile kake nevarnosti za državo. Ostanke po državi raztresenih albanskih plemen znašajo okoli 200.000 duš, Vlahov pa je kakih 100.000. Med leti 1922. in 1924. je bila med Grčijo in Turčijo velika izmenjava prebivalstva. 1.400.000 Grkov se je takrat preselilo iz Male Azije ter sploh iz Turčije in je pomnožilo število grškega prebivalstva za 28%. 350.000 Turkov pa je takrat zapustilo grška tla. Manj obsežna izmenjava je bila tudi med Grki in Bolgari, tako da sta danes turška ter bolgarska manjšina na Grškem neznatni.

Grčija ima vsega 6.500.000 prebivalcev. Na kvadratni kilometer pride povprečno 49 ljudi. Na tisoč moških pride 1016 žensk. Glavno mesto so Atene (1.000.000 prebivalcev), druga večja mesta so: Pirej, Solun, Patras, Karvala, Volos, Heraklion.

Gospodarstvo

V gospodarstvenem pogledu Grčija kot majhna država ni močna. Zaradi velikih zgodovinskih vrednot, ki jih hranijo grška tla in spominja-

jo na starodavno kulturo, so Grčijo v mirnem času radi obiskovali tujci ter prinašali Grkom denar. Zelo važen gospodarski vir je za Grke pomorska trgovina in trgovina sploh, saj so Grki že od nekdaj znani kot dobri trgovci. Izvažajo v glavnem ribe. Žito (pšenico, koruzo, oves) pridelujejo le v nekaterih pokrajinah in ga morajo uvažati. Znan je grški tobak. Grška trgovska mornarica je do sedanjega spopada oskrbovala velik del sredozemske trgovine.

Vojaška moč

Grška vojska šteje štiri armadne zборе, ki so razdeljeni na 23 polkov pehote, 4 polke konjenice, 8 polkov gorskega topništva, 2 polka poljskega topništva, 1 polk lahkega topništva in dve skupini težkega trdnjavskega topništva. K temu pridejo še tako zvane tehnične čete. V mirnih časih je imela Grčija 150 letal, 5000 častnikov in 61.000 vojakov, h katerim je treba prišteti 700 častnikov in 12.500 mož polvojaških edinic. V vojnem času se lahko poveča grška armada na okoli pol milijona mož.

Kljub temu, da je Grčija pomorska država, nima znatne mornarice. Ima dve stari križarki »Kilkis« in »Lemnos«, modernizirano križarko »Giorgios Averof« z 9450 tonami. Nedavno je bila potopljena križarka »Helli« z 2115 tonami. Število rušilcev znaša 12, poleg tega ima pa Grčija še 4 predvojne torpedovke, dočim so 4 rušilci iz povojne dobe, tako da je grška mornarica precej zastarela. Končno ima še 4 povojne podmornice. Tonaža grških vojnih ladij znaša okoli 60.000 ton in je na njih vkrajenih okoli 10.000 mornarjev.

Zavezništva

Grčija je bila članica leta 1934. sklenjene Balkanske zveze (Romunija, Turčija, Grčija, Jugoslavija), ki je podpisnicam dajala jamstvo za primer napada kake balkanske države (Bolgarije). Ta pogodba je pa bila s spremembami v Romuniji pokopana.

S Turčijo ima Grčija vojaško zvezo, sklenjeno 1. marca 1938, v kateri obe državi obljubljata pomoč v primeru katerega koli napada.

Dne 17. marca 1939 je angleška vlada ponudila Grčiji jamstvo za nedotakljivost njenih meja in Grki so ta jamstva sprejeli.

Z Italijo je imela Grčija prijateljske pogodbe in Italija je še ob napovedi vojne Angliji in Franciji izjavila, da bo spoštovala grško nedotakljivost, tako na celini kot na otokih.

Novi koraki Nemčije in Italije

Odločitev Hitlerja in Mussolinija

Sadovi sestanka na Brennerju

Nemško letalstvo še sicer napada neprestano z večjo ter manjšo srditostjo angleško otočje in so pri teh napadih 25. oktobra celo prvič sodelovali italijanski letalski oddelki, a je kljub nemški napadalni sili videti, da je opuščen načrt navala Nemcev na Anglijo po morju. Hitler in Mussolini sta se odločila na

sestanku na Brennerju 4. oktobra za nov način rušenja angleškega svetovnega vladarstva (imperija) s pomočjo klešč ali napadalnega ogrožanja z vzhodne in zapadne strani. Cilj teh napadov sta Sredozemlje in Afrika.

Pritisk Nemčije na vzhodu

Kaj ogrožajo Nemci iz Romunije?

Prva posledica pogovorov na Brennerju je zasiguranje romunskega petroleja za Nemčijo

ter Italijo. V Romuniji se je čez noč spremenil režim. Kralj Karel je pobegnil v Španijo. V Romuniji je zavlada Nemčiji in Italiji naklonjeni general Antonescu z Železno gardo. Nemške čete so zasedle romunske petrolejske vrtele in nemški častniki in podčastniki so prevzeli preosnovno 700.000 mož broječe romunske vojske.

Z opisanim korakom se je približala Nemčija Črnemu morju in Dardanelam ter ogrožala angleški petrolej, ki teče po cevih iz osrednje Azije v pristanišča vzhodnega dela Sredozemskega morja. Ta petrolej preskrbuje vso angleško sredozemsko mornarico ter letalstvo. Z azijskim petrolejem pa je iz vzhodne strani v nevarnosti že tudi Egipt z angleškim Sueskim prekopom.

Stališče Rusije, Turčije in Grčije

Radi nastopa Nemčije v Romuniji so prizadele koristi sovjetske Rusije, Turčije in Grčije, katerih slednji sta prijateljici Anglije.

Sovjetska Rusija še vedno molči. Slišijo se govornice o pogajanjih sovjetske vlade na več strani. Toda zaenkrat ima vso verjetnost samo naziranje, da sovjeti v vojno ne bodo šli, da pa čakajo, na kateri strani bi mogli odnesti kakšen plen, če bi se stvari zamotale. Dve žrtvi sta ji sedaj najbližji: Turčija in Kitajska. Del slednje ji ponuja Japonska kot nagradu za prijateljstvo, del prve bi dobila s pomočjo novega sporazuma z velisilama osišča (Nemčije in Italije). Sovjeti bodo po vsej verjetnosti čakali na — plen. V tem obstoja vsa »tajinstvenost« njihove politike. Zato so na tisti strani, ki ima kaj dati.

Turčija izjavlja, da se bo branila in nastopila z dva milijona močno armado, če bi se kdor koli lotil njene posesti.

Prav tako je poudarjala Grčija svojo strogo nepristranost, a obenem tudi odločno voljo za samoobrambo, dokler ni došlo 28. oktobra do spopadov z Italijo.

Nemška politika na zapadu

Trije sestanki

Ko je bil položaj vojne napetosti na vzhodu na višku, so stopili nenadoma kot posledica brennerskega sestanka v središče vseh dogodkov trije sestanki, katere je s pristankom Musolinija organiziral nemški vođa Hitler.

V zadnjem času se je sestal Hitler s podpredsednikom francoske vlade Lavalom. Za tem je prišlo do sestanka med Hitlerjem in vladarjem Španije, generalom Francom na francosko-španski meji. Končni sestanek se je vršil nekje pri Parizu med Hitlerjem in predsednikom francoske vlade ter vodje Francije maršalom Petainom.

Namen teh sestankov je: pridobiti Španijo in nezasedeno Francijo za sodelovanje z Nemčijo ter Italijo pri napadu na angleški imperij iz zapadne strani. Pri tem napadu bi naj šlo za pohod na Gibraltar, ki je ključ v angleških rokah do Sredozemlja in na zapadne francoske in angleške afriške kolonije.

Kratek potek razgovorov

Podpredsednik francoske vlade Laval je znan zagovornik naslonitve Francije na osišče velesil, Nemčijo in Italijo. Z Lavalom se je sestal Hitler 23. oktobra in je bil ta sestanek nekaka priprava za druga dva važna razgovora z vladarjem Španije generalom Francom in s francoskim maršalom Petainom.

S sestankom s Hitlerjem se je vrnil Laval na sedež francoske vlade v Vichy z nemškimi predlogi, ki so pa ostali do danes tajnost.

Razgovoru Hitlerja z Lavalom je sledil sestanek Hitler-Franco. Hitler se je pripeljal 23. oktobra s posebnim vlakom na francosko-špansko mejo. Kmalu nato je prispel tudi vlak s Francom. Hitler je poleg proge čakal na prihod šefa španske vlade in ga prisrčno pozdravil, ko je stopil iz vlaka v spremstvu zunanje ministra Serrana Sunerja. V Hitlerjevem spremstvu so bili zunanji minister Ribbentrop,

vrhovni poveljnik maršal Brauchitsch in šef nemškega generalnega štaba maršal Keitel.

Maršal Petain je 24. oktobra zjutraj odpoval v spremstvu podpredsednika vlade Laval in pravosodnega ministra v Pariz. Sprejel ga je na nekem kraju v zasedeni Franciji Hitler. Petain je bil od strani Nemcev deležen vojaškega sprejema. Razgovoru je prisostvoval tudi nemški zunanji minister Ribbentrop.

Po teh razgovorih se je vrnil Petain v Vichy, kjer je poročal francoski vladi o nemških predlogih in zahtevah.

Domnevani mirovni pogoji med Francijo — Nemčijo in Italijo

Francoska vlada je sprejela v načelu nemške predloge za sodelovanje z Nemčijo in za sklenitev miru med obema velesilama. Na kaj se sporazum nanaša, še ni znano. V Ameriki so mnenja, da Francija ne bo izročila svoje vojne mornarice, niti ne bo stopila v vojno proti Angliji in da tega Nemčija niti ne zahteva. Prepustitev francoskih pomorskih in letalskih oporišč pa se potrjuje od vseh strani. Maršal Petain je načelno pristal na odstop Alzacije Nemčiji ter Nice Italiji, kakor tudi na odstop nekaterih francoskih kolonij. Izpuščenih bo nekako dva milijona francoskih vojnih ujetnikov in dovoljen bo francoski prehod do francoskega obmorskega mesta Bordoja, zasedeno področje pa bo zmanjšano na najmanjšo potrebo.

Slična pogajanja kakor med Nemčijo in Francijo bodo sledila tudi med Francijo in Italijo.

Anglija in Amerika

Londonsko tolmačenje Hitlerjevih sestankov

Glede zgoraj opisanih Hitlerjevih razgovorov pravijo v Londonu, da pomenijo novo nemško mirovno ofenzivo, ki bo prišla bodisi sama, bodisi s pritiskom grožnje novih velikih nemško-italijanskih napadov. Osnova Hitlerjevega načrta je osredotočena v napadu na Veliko

Britanijo s kopnega in z morja. Ta napad bi naj ne bil izvršen samo na britansko otočje, ampak na celotni angleški imperij naenkrat.

Kaj razglašajo o Hitlerjevih razgovorih iz Amerike?

Ameriška poročila pravijo, da bo Nemčija, če ji uspe ustvaritev zveze med Nemčijo, Italijo, Francijo in Španijo, podvzela še pred predsedniškimi volitvami v Ameriki 4. novembra mirovno ofenzivo. Nekatera poročila zatrjujejo, da naj bi bil potem celo predsek 'niku Rooseveltu stavljen predlog, da posreduje pri Angliji za sklenitev miru. Če bi Roosevelt predlog odklonil, bi se po mnenju nemških politikov izpostavil nevarnosti, da bi ga smatrali v Ameriki za vojnega hujskača. Taka mirovna ofenziva naj bi imela predvsem namen, da odtuji Zedinjene države od Anglije in Anglijo na ta način osami.

Angleški in ameriški koraki

Spričo tega velikega političnega in vojaškega obkoljevalnega poskusa v Sredozemlju ni znano, kakšne protipoteze namerava Anglija. Vojni minister Anglije Eden se nahaja osebno v Egiptu. Predsednik vlade Churchill je imel po radiu nagovor na Francoze, v katerem jih je rotill, naj se ne vdajo pritisku, da bi proti svojemu angleškemu zavezniku pomagali nasprotnikom (Nemčiji in Italiji).

Amerika je razglasila, da bi morala v primeru, da gre Francija z velesilama osišča, zasedi francoske posesti v območju obeh Amerik (Severne in Južne) in ne bo poslala v Francijo več nobenega živeža.

Najdalj pa je šel francoski general De Gaulle, ki je v nedeljo opoldne razglasil po radiu iz belgijskega Konga v Afriki, da sedanja francoska vlada v Vichyju ni več zakonita francoska vlada, pač pa je sebe proglasil za edinega francoskega zakonodajalca in odgovornega za usodo Francije. Kakšen uspeh bo to rodilo in katere francoske kolonije bodo sledile temu pozivu, se bo šele videlo v prihodnjih dneh.

Letalska nesreča s sedmimi smrtnimi žrtvami

Dne 22. oktobra kmalu po tretji uri popoldne je zadel naše civilno letalstvo četrta velika nesreča, ki je zahtevala sedem smrtnih žrtev.

Potniško letalo je odložilo na poti iz Beograda proti Zagrebu v Borovu (tam so velike Batove tvornice za čevlje) dva popotnika, naložilo dva nova ter je nato odletelo dalje, da bi doseglo Zagreb. Tri kilometre od Borova je odpovedal iz neznanega vzroka motor in letalo je treščilo v nekaj trenutkih na tla.

Vsi, kateri so videli nesrečo, in reševalna skupina tovarne Bata so se zbrali na njivi, na kateri je ležalo razpolovljeno letalo. Sprednji del je bil že večinoma zgorel, zadnji pa je ostal še precej ohranjen. Kakih 10 m naokrog so ležali popotniki in posadka.

V letalu je bilo deset popotnikov in trije možje posadke. Nesreča je zahtevala sedem smrtnih žrtev in med temi je tudi prometni pilot Otmar Krepl iz Dobrne pri Celju, kjer se je rodil leta 1905.

Pri življenju ostali popotniki, katerih je šest, pripovedujejo, da se je letalo, kakor hitro je strmoglavilo na zemljo, prelomilo in je izbruhnil požar. Popotniki so bili v aluminijastem trupu letala in so brez moči gledali, kako se oprijemlje ogenj vedno bolj in bolj tudi tega dela. Edini izmed šestorice rešenih, ki si je sam na nepojasnjen način pomagal iz trupa, je Henrik Gerwick, svetnik poštne ministrstva iz Berlina. Ostale so izvlekli izpod ruševin na pomoč prihiteli in so jih oteli grozne smrti, čeprav je eksplodiral bencin.

Rešeni popotniki so šele pozneje zvedeli, da so jim rešili življenje kmetje s sosodnih njiv, ki so prvi prihiteli na pomoč in so preprečili z

vso naglico, da niso pri življenju ostali popotniki živi zgoreli. Požrtvovalni kmečki reševalci so se porazgubili po izkazani pomoči po poljih tako naglo, da se jim rešeni popotniki niso utegnili osebno zahvaliti.

Komisija, katera je pregledala vzroke nesreče, je ugotovila, da se je tudi posadka letala obnašala v trenutku nesreče junaško in požrtvovalno. Ko je bila nesreča že neizogibna, pilota nikakor nista izgubila duhaprisotnosti, ampak sta storila vse ter žrtvovala celo lastno življenje, da sta otela kabino s popotniki. To jima je delno tudi uspelo, ker so med popotniki tudi štiri smrtne žrtve.

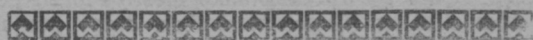
Vsi, ki potujete, ne pozabite na

novi vozni red

veljaven od 6. oktobra 1940

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

Novice iz domačih krajev

Beograjski nadškof na obisku v Mariboru in na Ptujski gori. Sredi minulega tedna je pripeljal v Maribor beograjski nadškof dr. Josip Ujčič. Ogledal si je v spremstvu našega g. škofa dr. I. Tomažiča prenovljeno stolno cerkev, muzej v mariborskem gradu in gradnjo novega bogoslovja. Dne 24. oktobra je obiskal v spremstvu g. škofa dr. Tomažiča tudi Ptujsko goro. Ogledal si je znamenitosti slovite romarske cerkve in dela na zunanosti, katera ravno dokončujejo.

Smrtno ponesrečil pri popraviljanju strehe. Vinko Breznik, 59 letni mali posestnik iz Bukovske vasi pri Dravogradu, je popraviljal s svakom Ivanom Hartmanom streho. Ko je šel navzdol po strehi, sta se zlomili pod njim dve lati, padel je v globino ter dobil tako hude poškodbe, da jim je podlegel v slovenjegraški bolnišnici.

Smrt pod vozom. V Belšaku pri Mežici je vozil Rok Srebre iz Halinovega gozda steljo za posestnika Heleja. Na največji strmini se je naložen voz, v katerega so bili vpreženi voli, nagnil in je Srebre hotel preprečiti prevrnitev s tem, da je skočil k vozu in ga podprl z rameni. Pretežkega voza pa Srebre ni zadržal, ampak se je breme prevrnilo nanj in ga je tako stisnilo, da so ga potegnili izpod voza mrtvega.

Umril na posledicah padca pod voz. Jožef Kresnik, 66 letni dninar iz Starega trga pri Slovenjgradcu, je vozil apno. Pri Suhem dolu je padel pri vožnji navzdol pod voz. Zdrobilo mu je desno nogo in dobil je tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegel v slovenjegraški bolnišnici.

Kolesarska nesreča zahtevala smrtno žrtev. V Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah je podrl na cesti neznan kolesar 72 letnega kočarja Ivana Brotsnajderja, ki je obležal na cesti. Po nesreči je kolesar kar zdivjal naprej. Povoženega so prepeljali na njegov dom, kjer je pa podlegel notranjim poškodbam. Orožniki so iskali pobeglega kolesarja in so ga izsledili v Mariboru.

Ob štiri prste na roki. V Hočah pri Mariboru je odrezala cirkularka pri delu na žagi 39 letnemu Ivanu Poljancu kar štiri prste na levi roki. Ponesrečeni se je zatekel v mariborsko bolnišnico.

Otrok utonil v jarku. Pred dnevi se je v Gomilicah v Prekmurju pripetila Rajovi družini nesreča, ki je zahtevala življenje dveletne deklice. Domači so se namreč odpeljali na polje in vzeli s seboj tudi otroka. Da pa ga ne bi zeblo, mu je mati skrbno zavila roke v

ruto, kar je bilo za otroka usodno. Ko so bili domači na drugem koncu njive, je otrok padel v jarek, v katerem je bilo precej vode, ter utonil, preden so se starši vrnili in bi mu mogli pomagati. Ta nesrečen slučaj je po vsej okolici vzbudil veliko sočustvovanja, a daje vsem glasen opomin, da otrok ni dobro puščati samih, ker nesreča nikdar ne počiva.

Dva hudo poškodovana se zatekla v celjsko bolnišnico. Ko se je 16 letni slikarski vajenec Karel Rekar iz Celja peljal v petek s kolesom s Polzele, je padel tako nesrečno, da je dobil hude poškodbe na glavi in tudi na znotraj. — Pri delu v tekstilni tovarni Vitanju je v petek zgrabil stroj 22 letnega tkalca Miloša Štruca za čeljust in ga hudo poškodoval. Omenjena hudo poškodovana sta se zatekla po zdravniško pomoč v celjsko bolnišnico.

Pri žaganju drv ob tri prste. Friderik Cokan, 51 letni dninar iz Celja, je pomagal blizu celjskega mestnega pokopališča pri žaganju drv. Pri delu mu je odbila cirkularka kar tri prste na levi roki.

Smrtna nesreča rudarja. V Hrastniku se je zgodila smrtna nesreča, ki je tirjala življenje rudarja Jožefa Urlepa iz Hrastnika. Omenjeni je zmetaval s tovarišem krajnika v jašek tako, da je bil on pod jaškom, tovariš pa je metal deske v jašek. Pred delom sta dogovorila znak, kdaj bosta pričela, oziroma nehala z metanjem. Ko je tovariš metal ter dal Urlepu znak, ni dobil odgovora. Šel je pogledat pod jašek in je našel pod krajniki Urlepa mrtvega. Urlepu je prišlo najbrž slabo, zgrudil se je nenadoma in krajniki, ki so prileteli nanj iz višine, so povzročili smrt. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo.

Smrtna žrtev nesrečnega naključja. Sredi minulega tedna se je podal g. Drago Prinčič, poštar v Nemški Loki na Kočevskem, v družbi šolskega upravitelja v svoje lovišče. Ustavila sta se pri delavcih in se razgovarjala z njimi. Prinčič je snel z rame nabito puško in jo prsnil k nogam. Puškino kopito je nenadoma zdrsnilo, orožje se je sprožilo in naboj je zadrl poštarja v trebuh in izstopil na hrbtu. Ponesrečenega so dvignili in ga odnesli na dom šolskega upravitelja iz Nemške Loke ter poklicali zdravnika iz Kočevja. Ko je pribrazil zdravnik, je bil po nesrečnem naključju obstreljeni že mrtev. Prinčič zapušča ženo z dvema otrokoma.

Konj ubil orača. Jernej Kenda, 41 letni posestnik v Zalem logu pri Železnikih na Gorenjskem, je oral s parom konj, katerega je poganjal njegov šestletni sinko. Pri obračanju je en konj, katerega si je Kenda izposodil za

Da je

ASPIRIN

originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, nesškodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Oglas reg. pod S. br. 7267 od 23. marta 1940.

oranje, brcnil orača v levo stran prs tako močno, da se je zgrudil ter obležal mrtev. Kenda zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke od petih mesecev do šest let.

Zaradi neprevidnega obnašanja nevarno obstreljen. Na Primskovem pri Kranju je Božičeva tovarna, koje nočni čuvaj je Franc Verbič. Čuvaj je opazil ob treh zjutraj v temi človeka, ki se je vzpenjal na ograjo. Pozval je neznanca, naj izgine ter oddal svarični strel. Ker pa tujec le ni zbežal, je telefoniral čuvaj policijski stražniki v Kranj, da hoče nekdo vlomiti v tovarno. Medtem ko se je mudil Verbič pri telefonu, je neznanec preskočil ograjo in se je skrnil na vrtu za cipreso. Na vrtu ga je izsledil od čuvaja izpušeni pes. Čuvaj se je previdno bližal nočnemu obiskovalcu. Ko je pa videl, da sega neznanec v žep, je oddal dva strela, ki sta zadela in je tuji moški obležal na mestu v mlaki krvi. V obstreljenem so prepoznali Hinka Podjavoršeka iz Kranja, katerega so prepeljali hudo ranjenega v Ljubljano. Podjavoršek je dobil en strel v glavo in enega v prsa. Nesreče čuvaj ni zakrivil, pač pa trgovec sam, o katerem se še ne ve, ali je zablodil v temi proti tovarni in zakaj se je tako neprevidno vedel. Zadeva bo pojasnjena, ko bo obstreljeni lahko zaslišani.

Cortezova oporoka. Angl. zgodovinar Conway, ki živi v Mehiki in si je pridobil sloves kot specialist za dobo, ko so Španci zasedli Mehiko, je objavil izvirno Cortezovo oporoko, ki jo je ta podpisal 11. okt. 1547 v Sevilli. Leta 1927. jo je v nekem tamkajšnjem arhivu odkril pater Mariano Cuevas.

Dolgočasna knjižnica. Najbolj čudno knjižnico na svetu ima menda italijanski filmski ravnatelj Rio Caselli v Rimu. Že 25 let zbira po vsem svetu knjige, in sicer najbolj dolgočasne knjige, kar jih more dobiti. — Do danes je njegova knjižnica narasla že na 8600 knjig. Pred kratkim je neki znani italijanski pisatelj pozval Casellija na dvoboj, ko je iz ust njegovega brata zvedel, da je nena-

Junak divjine

Ameriški roman

*

16

»Poznate to pisavo?«

Robin je pozorno ogledoval naslov: Gospodična Marija Linscott, Crucero. Čez čas je odkimal in odgovoril:

»Ne vem, kdo bi mogel to pisati. Starinska pisava. Toda čakajte, gospodična, morda vam bom mogel pomagati. Indijanec je rekel, da če bi denar prišel nazaj...«

Glavo je naslonil v dlani in razmišljal. Marija ga je nestrpnopno opazovala.

»Kaj je rekel?« si je mož godel polglasno. »Nesrečna pozabljivost!«

Tako je minulo nekaj trenutkov. Tedaj je Robin nenadoma treščil po mizi in veselo vzkliknil:

»Živijo! Rešena sva! Gospodična, presneto srečo imate! Danes je šestnajstega. In Indijanec je bil rekel, da se bo tega dne oglasil, povprašal po denarju in ga odnesel, če bi prišel nazaj. Zdaj bova pač počakala. Če bo mož držal besedo, ga bova kmalu videla, ker so Indijanci navadno bolj rani obiskovalci.«

Marija se je zahvalila. V njenem srcu je zažarela iskrica upanja.

Robin ji je ponudil stol. Sedla je in opazovala ljudi, ki so prihajali in odhajali. Farmerji in covboji so si podajali kljuko. Eni so šli, drugi prišli. Poštar je nenehoma imel delo. Vse je opravil z neko lahkoto. Bil je pravi Amerikanec. Pri delu je našel čas še za dovtipe in reklamo. Fante je navduševal za najbližjo nogometno tekmo. Damam — ko se je od časa do časa katera pojavila — je priporočal najnovejša mazila za nego lepote in odpravo peg. Mariji se je zdelo, da sedi v kaki majhni trgovini, kjer mladi pomočniki in vajenci zabavajo kupce ter jim ponujajo in priporočajo vse mogoče stvari.

Ko je promet za trenutek ponehal in je Robin začel govoriti o vremenu, ga je Marija spet vprašala:

»Ali res ne veste za mesto Rotenburg?«

Robin, ki se je rad pobahal s svojim zemljepisnim znanjem, je odgovoril samozavestno:

»Kako ne bi vedel!«

Ko pa je Marija vstala in hotela vedeti, kje leži to mesto, se je nekam kislo nasmehnil in se z negotovimi koraki bližal zemljevidu Zedinjenih držav, ki je visel na steni.

»V Nevadi ga morate iskati,« je pripomnila Marija. »Nekje blizu mora biti.«

Robin jo je pogledal negotovo: ni vedel, ali resno misli ali pa se norčuje iz njega. Potem je šel na drugo stran sobe; tam je visela karta Nevade.

Kako se gradi cesta Maribor—Fram? Na cesti Maribor—Fram je sedaj zaposlenih 350 delavcev, dosednji izdatki pa znašajo 700.000 din. Dela se na petih mestih. Na prvem odseku med Framom in Slivnico se gradi večji nasip, podporni zid, ter se razširjajo mostovi. Med Slivnico in Hočami se pri Čreti gradi zaradi preložitve ceste velik nasip, delajo dva nova objekta, eden pa se razširja. V Bohovi se vršijo dela pri razširitvi dveh propustov, dviga se cestni nasip ter se razširja namakalni jarek. Na Tézmem so dela že tako napredovala, da bo to jesen končana podlaga do Betnavske ceste ter se bo najbrž že letos izvršilo tlakovanje. — Režijskemu odboru primanjkuje tehničnih strokovnjakov, saj ima le štiri strokovnjake, potreboval bi jih pa sedem, radi tega, ker se mora sproti pravljati stari načrt ceste, predviden na 8 m širine, dočim je gradbeno ministrstvo odredilo 9 m široko cesto. Poleg tega je bilo mnogo članov režijskega odbora ravno takrat, ko bi se moralo začeti z delom, na orožnih vajah. Tudi prvotni načrti ravnih železnih mostov se morajo po odredbi gradbenega ministrstva spremeniti v obokane mostove iz železobetona. Veliko oviro predstavlja vprašanje vzdrževanje prometa na cesti. Primanjkuje tudi prevoznih sredstev za dovoz potrebnega materiala, poleg tega pa manjka še izvežbanih delavcev. Poleg vseh naštetih težav dela vseeno hitro napredujejo in bodo letos napravljeni že vsi objekti, večji nasipi, tako da bo cesta do pomladi pripravljena za napravo gornjega tlaka iz betona in granitnih kock, kar pa bodo prevzeli zasebni podjetniki. 7 km ceste bo betonirane, 3 km pa tlakovane z granitnimi kockami. Seveda je vse delo odvisno tudi od vremena.

Živahno delovanje mariborskih gasilcev. V Mariboru se vežba na posebnem gasilskem tečaju na Koroški c. 12 nad 100 Mariborčanov. Med njimi so številni ugledni Mariborčani, kot industrijci, trgovci, uradniki, obrtniki, kakor tudi pripadniki delavskih slojev. Tečajniki so obvezniki tako zvane »pomožne vojske«, ki je bila nedavno pri nas vpeljana. Na tečaju opravljajo obvezniki zanimive, precej naporene vežbe.

Nov potreben most v Pesnico. Od Sv. Marjete niže Ptujja poročajo: V Zamušanih pri Sv. Marjeti niže Ptujja grade v polnem teku nov betoniran most čez Pesnico. Stari leseni most je že odslužil in je ogrožal promet s težkimi vozili. Ker teče tod državna in mednarodna cesta, je bilo nujno potrebno, da so končno pričeli z gradnjo novega mostu. Obenem bodo odpravili na tem mestu oster in nepregleden ovinek ter zgradili del nove ceste, ki bo tekla nekoliko niže Pesnice. Tako bo državna cesta tu izravnana v precejšnji daljavi.

Jabolčna mladika v cvetju. Na Dobravi 24 pri Podlunšku v okolici Slov. Konjic je pregledoval hišni gospodar zadnje dni svoj sadonosnik. Iz sadonosnika je prinesel domačim pokazat sveže poglano jabolčno mladiko, na kateri je bilo precej cvetja in eno kot oreh debelo jabolko. Naročnica našega lista Stanislava Podlunšek je poslala uredništvu lepo razvit jabolčni cvet z omenjene mladike, ki se je tako bujno razcvetela pozno na jesen.

Lov na divje svinje. Divje svinje so se neverjetno razmnožile po spodnjih krajih in delajo na poljih ogromno škodo. Da bodo te škodljivce vsaj nekoliko razredčili ali vsaj vznemirili, je določen uradni pogon na fo divjad. V nedeljo, 10. novembra, v primeru slabega vremena pa 17. novembra, bo uradni pogon na divje svinje v loviščih kozjanske in pištanske občine. Sestanek lovcev bo ob 7 zjutraj v Lesičnem pri Pištanju. Za vodjo lova je določen trgovec Ivan Veršec iz Podčetrčka, za njegovega pomočnika pa gozdni čuvaj Fran Valant iz Pištanja. Lovci so vabljeni, da se udeleže lova.

Zadnji slovenski vojak iz bitke pri Kustoci umrl v Ljubljani. V Ljubljani je umrl v starosti 94 let Janez Korče, zadnji Slovenec iz bitke pri Kustoci leta 1866. Rajni se je rodil leta 1846. v okolici Vrhnike. Ko je odslužil vojake, se je pečal z lesno trgovino in gostilniško obrtjo.

Sanatorij v Mariboru: Tyrševa ulica 19, tel. št. 23-58, je najmoderneje urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Vodja specialist kirurg dr. Černič. 23

Požari

Velik nočni ogenj je izbruhnil iz nepojasnjenega vzroka na Jančevem vrhu pri Selnici ob Dravi v gospodarskem posloju posestnika Alojza Šerbinke. Od poslopja, ki je pogorelo, se je razširil ogenj še na sosednje skladišče lesa, ki je tudi vpepeljeno. Uničene so precejšnje zaloge krme, šest voz, težek tovorni avto ter mnogo drv. Gasilci so se morali omejiti pri gašenju na obrambo sosednih poslopij. Škodo cenijo na četrto milijona dinarjev.

V Selnici ob Muri se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem posloju Bogomira Gornika. Sentijski gasilci so oteli hišo in preprečili, da se požar ni razširil. Pogorelec je oškodovan za 50.000 din, zavarovan pa je bil le za 8000 din.

Podtaknjen nočni požar je vpepelil gospodarsko poslopje posestnika Antona Štermara iz Pavlove pri Ormožu. Zgorela je tudi krma in več poljedelskih strojev. Škoda znaša 50.000 din. — Naslednja noč je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Ivana Petka na Hardeku, ki je sosedna vas Pavlovec. Petek je oškodovan za 35.000 din. Pri obeh posestnikih gre za istega požigalca. Pogorela sta zelo hudo prizadeta, ker sta bili poslopji nizko zavarovani.

V Zg. Bistrici pri Slov. Bistrici je zgorela 30.000 din vredna žaga posestnika Leopolda Gregoriča. Zavarovalnina je komaj polovična.

V Mislinju so zgoreli hlevi veleposestnika Arturja Pergerja in stanovanjsko poslopje, v katerem je prebivalo šest delavskih družin. Požar je bil podtaknjen iz maščevanja, ker so mlademu snubcu prepovedali stik z 19 letnim delavskim dekletom, ki je prebivalo v požganem poslopiju.

Dne 10. oktobra je ponoči nenadoma začelo goret v Fokovcih v Prekmurju pri posestnici Karolini Lajnsček. Ker je bila shramba za seno lesena, jo je ogenj v kratkem času vpepelil, kljub prizadevanju gasilcev, da bi požar omejili. Škoda znaša okrog 30.000 din, zavarovalnina pa znaša manj. Vzrok požara še ni znan.

V nastopu prvega mraka je začelo v šalovcih v Prekmurju goret gospodarsko poslopje posestnika Štefana Matuša. Zgorelo je mnogo sena, gospodarskega orodja in polno drugih stvari. Da se požar ni razširil na sosednja poslopja, gre zahvala požrtvovalnim gasilcem, ki so bili štiri ure s svojo motoriko na delu. Poslopje je bilo zavarovano za 4000 din, škode pa je nad 50.000 din.

Tihotapci ob 40 kg saharina. V Gradišču pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu ob severni meji so naleteli graničarji v noči na skupino tihotapev, ki je nosila nahrbtnike. Ko so bili švercarji pozvani na stoj, so se spustili v beg. Dva sta odvrгла nahrtnika, da bi laže ubežala. Graničarji so pobrali odvrženo breme in našli 40 kg saharina. Na mestu najdbe odvrženih nahrtnikov sta se pojavila naslednjega dne tihotapca Ladislav Lavrenčič iz Vurberga pri Ptujju in Rudolf Lep iz Gradišča, občina Selnica ob Dravi. Prijeta tajita, da bi bila v kaki zvezi z zaplenjenim saharinom.

Kaj vse povzročijo preobilno zaužita pijača? K Sv. Ani v Slovenskih goricah so se natepli iz sosednih župnij razgrajči in pretepači, ki so v pijanem stanju povzročili med miroljubnimi ljudmi pravi pokolj in so počenjali divjaštva, nad katerimi se bodo še dolgo časa zgražale Slovenske gorice. Divjaki so vlomili v neko viničarijo in so se oborožili s sekirami. Do glavnega navala podivjanih fantov je prišlo, ko so bile končane večernice. Kot žrtev teh surovin je obležal mrtev 28 letni Anton Bračko, ki je prišel slučajno k Sv. Ani, da bi dobil tamkaj odrezke šip, katere je hotel porabiti doma. Pijanci so ga napadli s sekiro in so mu presekali stegno tako, da je izkrcavel. 18 letnega Janeza Šobra, ki je prihajal iz cerkve od večernic, so zabolli z nožem v hrbet in so ga morali odpeljati v mariborsko bolnišnico. Ranjeni so bili še Franc Vodenik, Jožef Lampl in Kavčič, ki so pa ostali v domači oskrbi. Šele proti večeru, ko se je banda kakih 15 razgrajčev porazgubila, so prišli orožniki iz oddaljenega šent Lenarta in so nekaj od teh divjačin zaprli.

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

»To je najboljši zemljevid na svetu,« je pripomnil. »Če ima katera vas samo tri hiše, je že zaznamovana. Poglejva torej!«

Mož se je že potil od iskanja, toda Rotenburga ni našel. Nazadnje je izjavil:

»Prisežem na to, da v Nevadi ni nikakega Rotenburga!«

Marija je spet sedla. Robin pa je telefoniral svojemu tovarišu v sosednem mestu. Tudi tam niso vedeli za Rotenburg.

Marije se je polaščala žalost. Robin pa je spet imel precej dela. Tako so minevale ure.

Okrog enajstih se je prikazal Indijanec na pragu. Marija je kar oživila, ko ga je zagledala. Tujec je pozdravil in vprašal:

»Je denar prišel nazaj?«

»Ne,« je odvrnil Robin.

Nato je pokazal na Marijo in nadaljeval:

»To je tista dama, kateri si bil poslal denar. Govoriti hoče s teboj.«

Indijanec je šele zdaj opazil Marijo. Nasmehnil se je, stopil pred njo in se globoko priklonil:

»Ti si Marija Linscott?«

»Da,« je prikimala Marija.

Iz torbice je potegnila ovitek, ki ga je bila prej pokazala Robinu. Indijanec ga je dolgo ogledoval. Potem

je pogledal skozi okno na ulico, nazadnje se je spet ozrl na Marijo. Vrnil ji je ovitek in je hotel oditi.

Marija je skočila za njim, ga zgrabila za roko in zadržala. Bala se je, da ji bo Indijanec ušel, ne da bi ji pojasnil zagonetko. Obupno ga je pogledala in prosila:

»Poglej, kako pismo sem dobila!«

Pri tem je potegnila pismo iz ovitka. To pismo je bilo zanjo velikega pomena. Po pisavi se je dalo sklepati, da je moral biti pisec zelo star. Vsebina pisma je bila naslednja:

»Draga gospodična Linscott! V časopisu sem čital obvestilo, da se je izgubila listina, s katero je vlada priznala Vašemu dedu Abrahamu Linscottu lastninsko pravico do Rajskega dola. Vknjižba se je bila izvršila v mestu Rotenburg. Tam Vam lahko dajo prepis. Iz Hilla potujte na konju. Morda nimate dovolj denarja, zato Vam pošiljam dve sto dolarjev. — Lavrencij Mylke.«

Indijančeve oči so nekaj časa blodile po papirju, potem pa je naredil nekam obupno kretnjo.

»Ta človek ne zna čitati,« je pripomnil Robin.

Marija je žalostno pogledala Indijanca.

»Ne znaš čitati?«

Mož je stresel z glavo.

»Toda človeka, ki je denar poslal, moraš poznati. Kdo je ta Lavrencij Mylke?«

vadni knjigoljub uvrstil kar 11 njegovih knjig v to zbirko.

Telesna velikost in hrana. V skandinavskih deželah so v zadnjih letih proučevali telesno velikost povprečno na 20 letnih vojnih obveznikih. Telesna višina obveznikov je po statistikah iz l. 1915 do 1938 stalno naraščala, in sicer na švedskem od 1718 do 1742 mm, na norveškem od 1706 do 1736 mm, na danskem od 1688 do 1712 mm. V tem času je bilo opaziti zastoj le v letih od 1930 do 1933, torej v dobi gospodarske krize, medtem ko se je krivulja v naslednjih letih spet strmo dvigala. Iz števil je razvidno, da je telesna višina neposredno v zvezi z načinom prehrane. Razlika je največja na norveškem, kjer je bila pre-

Ponarejeni kovanci v Ptuju in okolici. V ptujskem mestu in po okolici je zopet pričel krožiti ponarejen kovani denar, in sicer 10 dinarski kovanci, ki se jih na prvi pogled opazi, da so ponarejeni, in pa 20 dinarski kovanci, kateri so prav dobro ponarejeni in se razlikujejo od pravih edino po zvoku. Prebivalstvo se opozarja, da vsako sprejeto potvorbo takoj prijavi oblastvom.

Mladoleten nepridiprav. 16 letni kočarski sin B. I. od Sv. Barbare v Halozah se je natepel v Novo vas pri Ptuju k posestniku Francu Plohlju ob času, ko so bili odrasli domači na polju. Od štiri-letnega fantka je izvil ključ, odprl stanovanje in je ukradel iz omare 1183 din. Mladega nepridiprava so kmalu imeli in je tudi pokazal, kam je skrnil denar.

Posestnik okraden. Iz sobe posestnika Jurija Kodriča v Pečkah pri Makolah je izginilo 2270 dinarjev. Tatvine je bil osumljen pekovski pomočnik Franc Brodnjak, ki je donášal Kodriču dnevno kruh in je vedel, kje hrani denar. Orožniki so prijeli Brodnjaka, ki je po daljšem oklevanju dejanje priznal.

Vlomi in tatvine. V Cigoncah pri Slov. Bistrici je bilo vlomljeno pri posestniku Ivanu Puklu, kateremu je odnesel storilec iz omare 4700 din. Jakobu Paskolu, ki je stanoval pri Puklu ter se mudil na orožnih vajah, je bilo ukradenih 2700 din. V Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici je odnesel tat posestniku Valentinu Damišu 650 din.

Vlomna tatvina v Koprivnici. Pri posestniku Klakočar v Koprivnici 44 pri Rajhenburgu je bil izvršen vlom 7. oktobra v opoldanski uri, ko so bili ravno vsi odsotni ter so opravljali nič slabega sluteč svoja poljska dela. V tem času je nekdo vlomil hišna vrata in ukradel moško obleko, kitaro in zapestno uro v skupni vrednosti okrog 1500

din ter neznanu kam pobegnil. Ker so sosede videli navedenega dne, da se je potikal tam okoli znani zloglasni vlomilec in nevaren tujemu imetju 19 letni Pečnik iz Podsrede, ki je že v sodni preskavi za slična dejanja, a po vlovu ni bilo za njim ne duha ne sluha, je brez dvojbe ulomil Pečnik. Někje v bližini so našli ene stare hlače, katere so spoznali, da jih je nosil navedeni vlomilec.

Vlomilec okradel dve ženski. V Podsredi je bilo vlomljeno v stanovanje Marije Moškon v Vojškem. Vlomilec ji je odnesel 3240 din ter dve srebrni uri. Lopov je nato okradel še sosedo, kateri je sunil 3378 din, en funt šterling, srebrno uro z zlatim okvirom in še druge predmete. Vlomilcu je oblast že na sledu.

Vlom v blagajno z obilnim plenom. V noči na 26. oktober je bilo v Ljubljani na Vrtači vlomljeno v kletne pisarniške prostore stavbene družbe »Slograd«. Vlomilci so odnesli iz težke železne blagajne nad 60.000 din. Vlom so opazili v soboto zjutraj in obvestili ljubljansko policijo.

Nehvaležnost prejela zasluženo plačilo od sodišča. Mariborski mali senat je sodil zadnjo soboto

26 letno Bogomilo Simonič iz Maribora. Konec avgusta je prišla imenovana k posestnici Mariji Kuder v Sp. Sv. Kungoti ter jo prosila za prenočišče. Ko so ponoči vsi domači spali, pa jim je pobrala obleko v vrednosti 4000 din ter pobegnila. Da bi pa preprečila, da je ne bi zasledovali, je na kolesu domače hčerke prerezala gumaste zračnice. Obsojena je bila na 18 mesecev robije in na tri leta izgube častnih pravic.

Obsojen ubijalec. Pri okrožnem sodišču v Celju se je vršila v minulem tednu obravnava radi uboja, ki je bil zagrešen 15. septembra zvečer v Sp. Sušici na Bizeljskem. Omenjenega večera sta se sprla v Kovačičevi krčmi 35 letni posestnik Miha Rajterič iz Brezovice pri Bizeljskem in Miha Sokler. Sokler je udaril Rajteriča z roko tako po obrazu, da se mu je ulila kri iz nosa. Udarjeni je hotel vrniti Soklerju udarec, a so drugi to preprečili. Ko je pa kmalu nato zapustil Sokler gostilno s svojo ženo, se mu je približal Rajterič in ga zabodel z nožem dvakrat tako v prsa, da se je napadeni zgrudil in obležal mrtev. Rajterič se je zagovarjal s silobranom, a mu je sodišče prisodilo kljub temu radi uboja dve leti ječe.

Elektrifikacija Ptujkega polja in Slovenskih goric na vidiku

Vprašanje razsvetljave prihaja sedaj, ko se radi vojne petrolej težko dobi, z vso nujnostjo v ospredje. Posebno v zimskem času, ko je zjutraj treba svetiti skoraj do osmih, zvečer se pa od petih zopet brez luči ne da nič narediti, je hudo, če ni na razpolago potrebne razsvetljave.

Ta potreba po luči je končno spremenila mišljenje še tistih, ki so doslej z brezbriznostjo zrl na električno razsvetlavo, katero vojna ne more ovirati, kot n. pr. petrolejsko razsvetlavo. Ni se torej čuditi, da je prebivalstvo ptujkega okraja sklenilo, da se preskrbi z električno razsvetlavo, ko je petrolejska razsvetljava sedaj tako negotova. Banski svetnik za ptujski okraj g. Franc Prelog je to željo ljudstva tolmačil na merodajnih mestih in tako je banska uprava odločila, poveriti elektrifikacijo Ptujkega in Dravskega polja Zadrugi elektrarni v Ptuju, ki naj izvede vsa tozadevno potrebna dela v sporazumu z elektrarno Fala.

Pretekli teden se je vršil tozadevni komisijski ogled, da se na licu mesta prouče načrti elektrifikacije, ki jih je izdelala elektrarna Fala. Načrti bodo izvedeni postopoma v teku prihodnjega leta. Električna napeljava bo šla iz Rač proti Podovi, Šikolam, v Cirkovce, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, na Ptujsko goro do Majšperka; dalje iz Hajdine v Slovenjo vas, do št. Janža na Dravskem polju. Druga

zveza električnega voda bo vezala Ptuj z vasi občine Sv. Marko niže Ptuja, Sv. Marjeta, do Velike Nedelje, dočim bi naj električni vod iz Ptuja do Sv. Lenarta v Slov. goricah dal tudi krajem tega predela električno luč.

Angleški ministrski predsednik Churchill v zaklonišču s čelado na glavi

Wendell Willkie, Rooseveltov protikandidat pri ameriških predsedniških volitvah, kateremu poklanja indijanski poglavar pipo miru

hrana zavoljo majhnega poljedelstva prej težavna, v poznejših letih pa se je z olajšanim uvozom zelo izboljšala.

Četniki zraka. Z odlokom angleškega letalskega ministrstva imajo angleški letalci, ki so sestrelili najmanj 20 sovražnih letal, pravico voditi zračno borbo na svojo roko. Ti »asi« se lahko kretajo na poljubnih odsekih po svoji uvidnosti in na lastno pest ter ne sodelujejo več v običajnih letalskih skupinah. Angleški letalci, ki so sestrelili najmanj 20 sovražnih letal, so ustanovili klub »Zračnih hudičev«. Predsednik kluba je novozelandski letalec Cobber Kain, ki je baje sestrelil že nad 40 sovražnih letal.

Največja družina na Japonskem. Kakor poročajo iz Tokija, so ne-

Indijanec je preplašeno pogledal.

»Ne smem povedati! Gorski samotar mi je prepo-vedal.«

»Gorski samotar?« je s tresočim glasom vzkliknila Marija. »Moj Bog, kdo je to?«

Vsa se je tresla ob misli, da že takoj v začetku stoji pred nepremagljivimi ovirami.

Robin je dozdej le tuintam pripomnil kako posamezno besedo. Ko pa je slišal o »gorskem samotarju« in videl Marijin obupani obraz, se je oglašil:

»Gospodična, ne obupujte! Upam, da vam bom mogel pomagati.«

»Res?« je oživila Marija. »Kako? Ali poznate gorskega samotarja?«

»Ne poznam ga,« je odkimal Robin. »Nihče ga ne pozna. V vsej okolici ni nikogar, ki bi ga bil videl. V Kaliforniji, Nevadi, Oregonu govorijo o njem, toda samo toliko vedo o njem, da živi. Ljudi se izogiba. Pravijo, da jih sovraži. Če bi se kdo približal njegovemu skrivališču, bi ga baje ustrelil.«

»Grozno!« je zašepetala Marija. »Kako naj pridem k njemu? Jaz ga moram najti! Za Indijancem bom jezdila.«

V tem hipu je zaslišala peket konjskih kopit. Začudeno je pogledala. Prostor, na katerem je prej stal Indijanec, je bil prazen. Medtem ko se je ona razgovarjala z Robinom in kazala Indijancu hrbet, je mož tiho

smuknil iz sobe in odjezdil. Marija je tekla na ulico in vpila za jezdecem. Ta se niti ni ozrl in je kmalu izginil za ovinkom.

Marija se je vsa obupana vrnila v sobo. Robin jo je gledal sočutno. Čez čas jo je prijel za roko in peljal k oknu. Z roko je pokazal proti visoki gori, ki je bila zavita v meglo in se je izgubljala v daljavi, ter vprašal:

»Vidite tisto goro?«

Marija je prikimala.

»To je Oblačna gora. Tam prebiva gorski samotar. Gora je pusta, divja. Tam ni drugega ko kamenje, skale, gozdovi. Kako boste tam našli starega samotarja?«

»Moram ga najti!« je pogumno odgovorila Marija. Njen pogum je bil prisiljen, kajti v resnici ji je srce napolnil strah.

»Ali bi mi mogli povedati, kje dobim dobrega konja?«

»Raje kupite dobrega mežga!« je svetoval Robin, ki je občudoval, obenem pa pomiloval Marijo.

»Če mislite, da je mezeg boljši, bom kupila mežga,« je odvrnila deklica.

Nato se je zahvalila in je hotela oditi. Robin jo je zadržal.

»Oprostite,« je začel negotovo, »nočem biti vsiljiv, a vendar bi rad vedel, ali res hočete iti na Oblačno goro?«

»Res!« je smehljuje prikimala Marija.

»Sami?«

»Sama.«

Dela so že v teku in se gradi krajevno omrežje za Spuhljo, Zabovce, Markovce in Novo vas, kjer bo — če ne bo kakšnih posebnih ovir — o Božiču že zasvetila električna luč. Vzporedno s tem se vršijo že predpriprave za elektrifikacijo vasi Bukovci, Stojnci in Muretinci na eni strani, dočim je odbor za elektrifikacijo okoliša Ptujška gora, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Majšperk in Cirkovce na svoji zadnji seji sklenil, da skupno z Zadružno elektrarno v Ptujju prične z uspešnim delom, tako da bodo tudi ti kraji prišli do prepotrebne električne luči.

Želeti je, da se vzdramijo še ostali kraji, ki so v bližini navedenih, kar jim bo samo v korist. S pomočjo odločujočih činiteljev se bo ljudstvo, ki bo imelo za to voljo, vsekakor lahko okoristilo s to veliko gospodarsko dobrino, ki bo poleg luči lahko nudila kmečkim gospodarjem še potrebno pogonsko silo za razne kmetijske stroje, kot mlatilnice, slamoreznice itd. Električna napeljava je torej v veliko korist vsemu prebivalstvu ne samo kot razsvetljava, ampak tudi v korist kmečkemu gospodarstvu kot takemu. Onim, ki so to vprašanje spravili z mrtve točke, pa lahko izrečemo priznanje za njihovo uspešno delo, ki, kakor izgleda, rodi dobre sadove.

Po svetu

Naseljevanje in izseljevanje na Poljskem. Na bivšem poljskem Poznanjskem je bilo v zadnjih desetih mesecih na novo naseljenih 22.000 nemških rodbin s kakimi 250.000 družinskimi člani. Kot prvi so prišli v poštev za naselitev izseljenci iz baltičkih držav in iz Volinije. Tudi preseljenci iz Besarabije bodo deloma naseljeni v teh predelih. Glavno množico naseljenecv pa bodo tvorili po končani vojni bojovníki s fronte in je zanje prihranjeno veliko število kmetij, obrtnih obratov in hiš. Tretja skupina, ki bo tudi po vojni zasedla izpraznjena mesta, bodo kmetovalci iz stare Nemčije in njihovi sinovi, ki so služili na fronti. Župa Warthegau (dosedanja Poznanjska) je letos odvedla v zaloge rajha 700.000 ton žita in 100.000 ton jedilnega in industrijskega krompirja. Isto področje še letos proizvaja osminko vse potrebe sladkorja za vso Nemčijo. Prihodnje leto bodo ti kraji zalagali s čebulo vso Nemčijo. Zlasti okolica Kutna se je izkazala kot izvrstno zemljišče za gojitev čebule. Doslej je zaseden samo manjši del onih 275.000 posestev, s katerih so se umaknili Poljaki in napravili prostor nemškim naseljenecem. V ostalem še niso vsa posestva primerno preurejena, da bi sprejela nemške koloniste.

»Na mezgu?«

»Da. Saj ste mi vi svetovali.«

»Na enem mezgu?«

Marija je začudeno gledala Robina. Zadnjega vprašanja ni razumela. Ali naj na dveh mezhgih jezdi?

Robin je takoj dal pojasnilo, ko je vprašal:

»Ničesar ne boste vzeli s seboj?«

»Hvala, nočem moškega spremstva!«

Robin je zardel.

»Oprostite, nisem mislil na to,« je zajeceljal. »Jaz samo pozimi dobim dopust. Toda vodo, hrano, šotor, odeje morate vzeti s seboj. V ta namen potrebujete močnega tovrnega konja ali več mezhgov.«

Marija je hvaležno pogledala poštarja.

»Hvala lepa za pozornost! Ravnala se bom po vaših nasvetih. Z Bogom!«

Ko je že odprla vrata, jo je Robin spet zadržal:

»Gospodična, ne smete izvesti svojega načrta! V gotovo smrt drvite! In jaz bedak sem vam še nasvete dajal! Na Oblačno goro smete iti samo v spremstvu izbranih, izkušenih mož!«

»To je izključeno!« je odločno odgovorila Marija. »Sicer pa za spremstvo niti nimam denarja. Ne delajte si skrbi, jaz se ne bojim.«

Robin je nekaj časa strmel za odhajajočo Marijo, potem pa se je vrnil v urad.

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

Nekatere hiše so še razrušene, druga posestva nimajo dovolj orodja ali živine, za kar pa skrbe posebni preselitveni uradi, ki popravljajo hiše ter dele med nove naseljence orodje in živino. Prejšnji lastniki teh posestev so bili poslani dalje na vzhod, kjer jim je generalni guverner odkazal prebivališča.

Katoliška delavska organizacija v Ameriki. Katoliški Amerikanci razumejo duh in potrebe časa. Proti totalitarizmu (celotnostnemu) nekrščanstvu, ki ga zastopa marksizem in komunizem, hočejo postaviti totalitarizem (celotnost) katoliških načel. V to svrhu so ustanovili Ameriško delavsko zvezo, ki ji je namen, da bi gojila in ohraniła pri delavstvu katoliška življenjska načela. Prvi občni zbor, ki je bil v Clevelandu (v Zedinjenih državah), je bil prav dobro obiskan. Izjavil je, da stoji katoliško delavstvo Amerike na stališču, ki sta ga začrtala papeža Leon XIII. in Pij XI. v svojih znanih socialnih okrožnicah (»Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«). Ustanovitev Katoliške delavske zveze je vzbudila v Ameriki veliko pozornost, kakor je pred nekaj leti bila deležna splošne pozornosti ustanovitev Legije dostojnosti, ki se bori zoper nedostojno književnost in zoper slab film, ki

kviri ljudstvo in predvsem mladino. Legija dostojnosti je dosegla že mnogo velikih uspehov. Tudi od Katoliške ameriške delavske zveze pričakuje dobro misleča Amerika, da bo zajela val protikrščanskega in protidomovinskega marksizma in komunizma ter da bo z razširjevanjem krščanskih moralnih in socialnih načel in s propagando domovinskih kreposti mnogo prispevala k utrditvi osnov družabne in državne skupnosti.

Svetišče avtomobilistov. Avtomobilisti imajo svojega patrona, in ta je sv. Kristofor. Temu svojemu patronu v čast so italijanski avtomobilisti s prispevki iz vse države sezidali prelepo cerkev na Montemaggiore (Veliki gorci) med mestoma Bolonja in Modena. Na praznik sv. Kristofora, 28. julija, je bila v tej cerkvi svečana služba božja, ki so se je udeležili zastopniki vojaške oblasti. Avtomobilska društva severne Italije so ob tej priliki poklonila kot zaobljubljeni dar za svoje padle tovariše 13 velikih kovanih železnih lestencev.

Merilo za razdaljo — rožni venec. Neki misijonar, ki je deloval v Afriki, je po svojem povratku v domovino pripovedoval razne zanimivosti iz katoliških misijonov v Afriki. Ko je bival v neki vasi, kjer je stanovalo mnogo črncev katoliške vere, je nekega dne stavil ljudem vprašanje: »Koliko hoda je do sosednje vasi?« Katoliški črnci so mu odgovorili: »Dva rožna venca in pol.« Ti katoliški črnci imajo namreč lepo navado, da med hojo molijo rožni venec.

Ne gre samo za zmago orožja, ampak — miselnosti!

Vpliv Anglije po propasti Španije

Odkar je Španija izgubila svojo moč na morjih, posebno pa še po Napoleonovemu padcu, je vpliv Velike Britanije rasel in bila je dolgo vrsto desetletij vodilna in odločujoča sila v vsej svetovni politiki. Kadar koli je šlo, na katerem koli delu sveta že za kake večje zadeve, ki so se tikale svetovne splošnosti, vsikdar je imela Velika Britanija svoje prste zraven in njena beseda je odločevala, včasih neposredno, včasih posredno iz ozadja, izza kulis. Njen vpliv je odločeval v Aziji, v Afriki, v Evropi in tudi v obeh Amerikah se je poznal njen mogočni vpliv.

Liberalizem na smrtni postelji

Po zadnji svetovni vojni sta imeli Anglija in Francija zopet kot glavni zmagovalki odločujočo besedo. Svetovno gospodarstvo in vsa svetovna politika se je gibala v znamenju

anglo-francoske politike in po volji gospodov v Londonu in Parizu, ki so menda mislili, da sta njihova moč in vpliv tako močna in tako utrjena, da se ni bati najmanj za celo stoletje kake večje spremembe v tem oziru. Da so se v teh računih silno motili, kažejo dogodki zadnjih dveh let. Ti dogodki kažejo, da razni državniki lahko nadzirajo javno mnenje nekaj časa, lahko narekujejo gospodarstvu nekaj časa, lahko velevajo to in ono, toda ne morejo pa zaježiti pot raznim miselnostim, četudi to poskušajo. V svetovnem gospodarstvu je bilo in je še nekaj narobe. Gospodarski liberalizem, ki je skupinam in posameznikom dajal tisto liberalno miselnost, da je vsak človek svoboden in da počenja, kar hoče, ne oziraje se na to, kako se godi njegovemu bližnjemu, je posameznika in skupine vodil na pota ogabne sebičnosti, na katerih je vsak mislil, da lahko brezbrizno hodi, skri le za

Kmalu je vstopil skrbno oblečen gospod. Prosil je poštarja, naj mu zamenja angleške funte za dolarje.

»Ali ste videli damo, ki je malo prej odšla?« je vprašal Robin.

»Damo?« je raztreseno vprašal gospod. »Katero damo? ... A, tisto mlado dekle! ... Zakaj vprašate?«

»Na Oblačno goro hoče iti.«

Tujčeve oči so se zasvetile.

»Po kaj?«

»Gorskega samotarja gre iskat. Ga poznate?«

»Ne. Zdaj sem prvič v teh krajih. Kaj je posebnega na tem samotarju?«

»Ne vem. Tudi drugi ne vedo.«

»Kdo bo spremljal damo na goro?«

»Nihče! Sama bo šla. Prvotno je hotela iti celo brez tovrnega konja ... Škoda zanjo! Gotovi smrti drvi proti ...«

»Se bo že vrnila,« je smehljaje odvrnil tujec in se poslovil.

Zunaj je zajahal in naglo odjezdil. Za njim se je dvignil gost oblak prahu.

Tujec je bil Roger Asplet. Zadovoljno se je smejal, ker je tako lahko dosegel svoj namen. Ni izpraševal, pa je vendar za vse doznal.

davno iztaknili v vasi Furuiki, v prefekturi Hyogo, neko družino, ki je brez dvoma največja na Japonskem. Poglavar družine Hairoemon Hattori je star 100 let. Njegova žena Tome Hattori pa ima 90 let. V hiši teh dveh prebiva — po stari japonski šegi — še 61 letni najstarejši sin Tarokih Hattori s svojo ženo Kane. Ta zakonska dvojica ima 5 otrok, sina in 4 hčere. Sin Jaji Hattori, ki ima 31 let, je oče 3 otrok, ki pripadajo torej že četrtemu rodu. Stari Hattori ima tedaj 48 pravnukov. Koliko je pa vseh članov družine, všteti otrok, vnukov in žena, pa sploh še niso dognali. Še bolj važno kot je število članov te družine, je pa to, da v poslednjih 50 letih — torej v pol stoletju! — ni še nihče

svoj trebuh in za svojo mošnjo, bližnjega pa naj vzame magari sam vrag, kaj njega to briga! Te ogabne miselnosti je bil oče liberalizem, ki ga je propovedovalo svetovno mednarodno framonstvo s svojimi glavnimi sedeži v Londonu in Parizu. Liberalizem je dokončal in leži na smrtni postelji kot kak skopuški starec, ki se sicer brani dati ključ iz rok, pa ga smrt v to sili. Kaj ga bo nadomestilo?

Dve novi miselnosti

V Evropi so se pojavile v teku zadnjih dvajset let dve novi miselnosti. Prva je zajela Rusijo in izvaja komunizem. Država je vse in vse mora biti podržavljeno. Posameznik ni nič in nima drugih pravic v gospodarstvu, kakor le sodelovati in doprinesati k skupnosti.

Druga je fašistično-nacionalna miselnost. Tudi ta pravi, da je država vse in da morata imeti država in narod celotno oblast nad vsem, nad gospodarstvom, politiko itd.

Obe se prav malo razlikujeta, le da imata vsaka svoje ime. Kake osebne svobode, kakor jo poznamo v demokratičnih deželah, kjer je dovoljena svoboda tiska, govora, zborovanja itd., komunizem ne pozna prav nič, narodni socializem in fašizem tudi ne, le dovoljuje še nekako omejeno in nadzirano osebno lastnino.

Podoba pa je, da so se komunizem in narodni socializem ter fašizem začasno zvezali

in bijejo boj, da uničijo gospodarski liberalizem in istega nadomestijo s svojo miselnostjo v gospodarstvu. V Evropi so zaenkrat že uspeli. V Evropi na celi črti — razen Anglije — prevladuje nova gospodarska miselnost, ki jo je izlegla zveza Berlin-Rim-Moskva. Kako socialno srečo in zadovoljstvo bo prinesla evropskim narodom nova gospodarska uredba, je v naprej težko napovedati, ker boja še ni konec. Gotovo pa je, sprememba, ki se v Evropi že ugnezuje, bo prinesla čisto novo socialno in gospodarsko življenje. Če bo boljše ali slabše od dosedanjega, to skrivnost bo pokazala bodočnost.

Kdo bo zmagal?

Vodstva teh miselnosti, o katerih govorimo, so v rokah posameznikov in raznih skupin. Fašizem vodita Hitler in Mussolini. Komunizem vodi Stalin in na braniku svobode in demokracije pa stoji sedaj v prvi vrsti anglosaški svet. Odprto in javno bije boj za dosedanjo liberalno miselnost Anglija, moralno in materialno jo podpira tudi Amerika. Kdo bo zmagal? Danes še ni odločeno.

Na podlagi dejstev, ki obstoje, je možno, da bodo ostali vsi trije bloki pri moči in življenju. Mogoče so pa tudi nagle spremembe, kakršnih se je toliko dogodilo baš zadnji dve leti...

Kratke tedenske novice

Agencija Avala poroča: Nekatero inozemske poročevalske agencije so v zvezi z dogodki v Grčiji sporočile svetu, da je Jugoslavija mobilizirala in podvzela izredne ukrepe. Agencija Avala je pooblašena vse te vesti zanikati. V Jugoslaviji se ni vršila niti redna niti izredna seja ministrskega sveta, ki bi sklepala o teh stvareh.

Drugo zasedanje bolgarskega parlamenta je bilo otvorjeno 28. oktobra s prestolnim govorom kralja. Kralj Boris se je zahvalil Italiji in Nemčiji za pomoč glede Dobrudže in je poudarjal stremljenje Bolgarije za ohranitev miru.

Bolgarija bo ostala v italijansko-grškem sporu nevtralna.

Radi vojnega stanja med Italijo in Grčijo je Turčija odredila mobilizacijo in je poslala čete v Tracijo.

Hitler se namerava sestati z belgijskim kraljem. Ta sestanek naj bi bil v duhu sestanka med Hitlerjem in francoskim maršalom Petainom.

Hitler bo podal v kratkem pred nemškimi državnimi zborom izjavo o svojih razgovorih s predstavnikoma Francije in Španije.

Nemška podmornica je torpedirala in potopila 42.000 tonski angleški potniški parnik »Empire of Kanada«. S tem parnikom se je svoječasnno peljal angleški kraljevski par na obisk v Kanado. Od 650 mož psovadke se je rešilo nekaj nad 500 oseb, ki so se izkrcale v Angliji.

Sovjetsko sedemčlansko odposlanstvo se je odpravilo 25. oktobra v Bukarešto in se bo udeleževalo sej donavske komisije, ki je sklicana v romunski prestolnici za 28. oktobra. Sovjetska Rusija je dosegla od Nemčije privoljenje za sodelovanje na Donavi.

Ridza Smiglyja, bivšega vrhovnega poveljnika poljske vojske, so prepeljali v zapor v Bukarešto. Dosedaj so zaprli in pripravili v Romuniji 6000 poljskih beguncev, ki so se zatekli v Romunijo in niso smeli iz države.

Angleški bombniki so v noči na ponedeljek prileteli nad protektorat Češko-Moravska in bombardirali veliko tovarne za orožje škoda v Plznu.

Ob obletnici obstoja generalnega guvernerstva na Poljskem je izjavil nemški minister dr. Franck, da je guvernat Poljska sestavni del Nemčije ter nerazdvojena oblast velikega nemškega prostora.

Podpredsednik francoske vlade Laval je postal obenem tudi zunanji minister. Dosedanji zunanji minister Baudin je odstopil. Laval je po imenovanju takoj odpotoval za nekaj dni v Pariz.

Zaradi pogajanj med Nemčijo in Francijo je sklenil ameriški Rdeči križ, da ne bo poslal živeža, ki je že bil na veliki tovarni ladji in bi moral biti odposlan skozi angleško zaporo v Francijo.

Katoliško vsuečilišče v španski prestolnici Madridu bo svečano odprto 16. novembra.

Predsednik Roosevelt je imenoval zamorskega polkovnika Dawisa za generala, ki je prvi črno-politi general v zgodovini Amerike.

Japonci so razdejali z letalskimi bombami birnansko cesto, katero so zopet otvorili Angleži dne 17. oktobra in po kateri zalagata Anglija in Amerika kitajskega maršala Čankajšeka z vojnimi potrebščinami, poročajo Japonci.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Na Remšniku je nagloma umrla županova žena Neža Jerič. Prava kmečka gospodinja, vsa vneta za delo, red in varčnost, a pravična in dobra vsakemu, kjer je videla stisko in bedo. Ko bi bilo mnogo takih gospodinj, bi bilo manj revežev in postopačev, pa več verskega in narodnega življenja po slovenskih domovih! Bog naj ji obilno poplača njena dela, domače pa tolaži v nesreči!

Član Apostolstva mož umrl. V Bresternici, župnija Kamnica pri Mariboru, je 18. oktobra mirno v Gospodu zaspal Štraus Ivan, čevljarški mojster, star 72 let. Pokojni je bil dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« in zgleden krščanski mož, ki je vsako prvo nedeljo v mesecu kot član Apostolstva mož pristopil k sv. zakramentom. Na zadnji poti v nedeljo, 20. oktobra, ga je spremljalo mnogo ljudi, ob odprtem grobu se je pa od rajnega poslovil g. župnik Munda. Pokojnemu naj sveti večna luč, preostalim pa naše sožalje!

Zgleden mož umrl pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Smrt se je spet oglasila v naši fari in dne 9. oktobra iztrgala iz nase srede zgledega moža Janeza Pesek, posestnika iz Prepol. Zadel ga je možganska kap v gozdu in po daljšem iskanju so ga našli na pol živega. Poklicani zdravnik je ugotovil, da bo smrt v kratkem nastopila. Popoldne je zapustil našo solzno dolino.

Pogreb je bil 11. oktobra od doma na farno pokopališče, kjer so mu pevci zapeli v slovo, od njega pa se je z besedo poslovil domači g. župnik. Blagopokojni je bil mož na mestu, ves kristjan, bil je član Apostolstva mož in je bil vsako nedeljo pri sv. obhajilu; bil je tudi zgleden gospodar in prav tako vzgojitelj svojih otrok. Upamo, da za vse dobro vneti uživa nebeški raj! — žalujočim izrekamo sožalje!

Orožniški narednik-vodnik umrl. Od Sv. Jurija ob Ščavnici poročajo: žalostno so zapeli zvonovi 14. oktobra, naznanjajoč vsem, da je v Ljubljani umrl orožniški narednik-vodnik v pokoju Anton Kolbl. Dalj časa je bolehal na grlu, iskajoč zdravja pri različnih zdravnikih, končno se je pa zatekel v zavod za novotvorbe v Ljubljano, upajoč, da tam najde zaželjenega zdravja, a je prišla pomoč žal prepozno. Rajni je že pod bivšo Avstrijo služil kot orožnik po raznih krajih na Štajerskem, Koroškem in Prekmurju, po vojni pa je dolga leta služboval v lepi, sončni Dalmaciji, kjer je stopil v pokoj. Kako se je veselil, da bo pokoj preživljal v domačem rojstnem kraju, a ni mu bilo dano, ga dolgo uživati, zavratna bolezen, rak, mu je pretrgala nit življenja. Pokojni je bil kremenit značaj in vsakomur, kdor je obdeval z njim, se je priljubil in mu gotovo ostane v trajnem spominu. Naj mu bo lahka zemljica na pokopališču pri Sv.

tega rodu umrl in tudi ni bil nihče resno bolan! Stoletni Hariroemon in njegova žena sta tako privezana na svojo grudo, da sta samo enkrat odšla iz svojega rojstnega kraja, in sicer na božjo pot k boginji Isi. A tudi to pot sta peš opravila. Leta 1933 so v čast poglavarju te družine blizu hiše postavili spomenik, in še vedno gre stoletni starček vsak dan od tega spomenika, pa bodi vreme grdo ali lepo.

Važno odkritje. Dva kemika, Nemca begunca, ki delujeta na ameriškem vsuečilišču v Kolumbiji, sta odkrila nekaj zelo pomembnega. Odkrila sta rudnino, ki sta ji dala ime »U 235« in ki en sam funt (= pol kilograma) te rudnine ustrezno energiji (sili) 5 milijonov funtov petro-

11.

Erik je zgodaj zjutraj jezdil na konjsko sejmišče, kjer je bil pustil svoja covboja. Sicer se je bil z njima dogovoril, naj sama skleneta kupčijo, toda dogodki večera in noči so tako vplivali nanj, da se je moral raztresti.

Mladenič je povešal glavo in razmišljal. Iz razmišljavanja ga je vzbudila Anita, ki je prijezdila od nasprotne strani. S konjem se je postavila pred Erika, da bi ga ustavila.

Erik jo je za hip pogledal, potem pa se ni zmenil zanjo. Potegnil je konja v stran, da bi se ji izognil.

Anita je uvidela, da se mladenič ne zmeni zanjo, a se ni dala ugnati. Obrnila je konja in je jezdila tesno ob Erikovi levici. Priliznjeno je začela:

»Erik, pogovoriti se morava. Ti si zelo grdo ravnal z menoj, toda jaz te še vedno ljubim in sem zato prišla, da bi te posvarila.«

Mladenič jo je ostro pogledal.

»Hvala, Anita, toda nočem, da bi izdala načrte svojih prijateljev. Ne potrebujem tvojih svaril! Po vsem, kar se je bilo zgodilo, ti mora biti to jasno.«

»Zdaj ne gre za to, kaj mi je jasno, temveč gre za ljubezen!« je hlastno dejala Anita.

»Ne govoriva o tej ljubezni! Vem, kaj lahko mislim o njej.«

»Ne moreš vedeti, Erik! Ti ne poznaš ženskega srca.«

»Pusti razlaganje! Jaz se zanesem na svoje čute. Moje srce mi pove več, ko tisoč izkušenj.«

»O, Erik, ne govori tako! Če tvoje srce govori zoper mené, te vara, kajti moja ljubezen je tvoja, samo tvoja!«

Govorila je s takim ognjem, da jo je Erik začudeno pogledal. Če ne bi bil doživel toliko razočaranj, bi ji morda celo verjel. Tako pa je ostal popolnoma hladen. Nekam trdo je dejal:

»Anita, pred žensko ne izgovorim rad besed, za katere je bolje, če ostanejo neizgovorjene! A ti me siliš, da eno in drugo povem. Ko smo bili še sosedji, si ti bila prva deklica, ki sem jo vsak dan videl. S sladkimi besedami in nežnimi pogledi si me hitro premotila. Tedaj še nisem vedel, kaj je ljubezen.«

»In zdaj veš?« ga je naglo prekinila Anita. »Povej, da veš!«

»Ne vem,« je mirno odgovoril Erik. »Morda nikdar ne bom vedel. Anita, dober prijatelj sem bil, a nikdar nisem obljubil reči, ki je ne bi bil izpolnil.«

»Ne?« je začudeno vprašala dekle.

»Ne,« je mirno pritrld mladenič. »Nisi bila to, za kar si se izdajala. Tvoj oče... Sicer pa, čemu oživljava stare dogodke?! Kar je minulo, naj gre v pozabo. Z Bogom!«

Anita je zardela. V njenem srcu je vzplamtelo. S silo je dušila jezo, ko je vprašala:

»To je vse, kar mi imaš povedati?«

Kupujte samo
**CROATIA
BATERIJE**

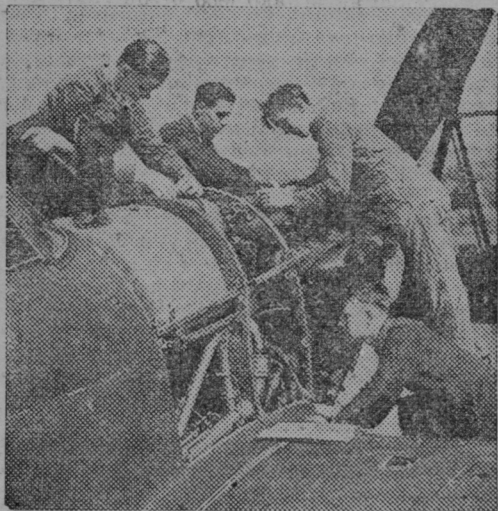
ker so najboljše, zato najcenejše!

Križu v Ljubljani, kamor so ga v spremstvu žene in sorodnikov položili k zadnjemu počitku! Žalujoci ženi in sorodnikom naše sožalje!

Zvest naročnik katoliškega časopisja umrl. Pred dnevi je v Nemčevcih v Prekmurju umrl Ferdinand Červek, zvest čitatelj in naročnik katoliškega časopisja in oče veččlanske družine, ki je radi slabih gmotnih razmer raztepena po svetu in si v potu svojega obraza služi vsakdanji kruh. Naj mu bo lahka domača zemlja!

Zvest naročnik in posestnik Martina Muster iz Pristave v starosti 84 let. Bil je eno leto bolan, pa je še vedno rad čital »Slov. gospodarja«, ki prihaja sedaj v hišo na zetov naslov. Vzgojil je več otrok in vsi so preskrbljeni. Veliko let je bil dober viničar pri vinogradnem posestvu odvetnika že rajnega dr. Horvata na Mejah, kjer je s pridnostjo in varčnostjo prihranil toliko, da si je kupil posestvo, na katerem je umrl v miru pri hčeri in zetu. Rajnemu želimo večni mir in pokoj — žalujoci pa naše sožalje!

Smrt plemenitega in veselega moža. V Petrovčah je dne 23. oktobra umrl Karel Kuder v častitljivi starosti 83 let. Pokojni je bil tast petrovškega župana g. Stanka Jelovška. Bil je po vsej Savinjski dolini poznan po svoji dobrotljivosti in šaljivosti, ki ga niti zadnja leta, ko je telesno pešal, ni zapustila. Skozi več desetletij je bil cerkveni ključar, občinski odbornik in član krajevnega šolskega odbora. Tudi na gospo-

Pouk mladih angleških letalcev o bojnem letalu

darskem in prosvetnem polju se je svoječasnno mnogo udeleževal. Krajevna katoliška prosvetna društva so izgubila z njim plemenitega podpornika, Hranilnica in posojilnica v Petrovčah pa dolgoletnega odbornika. Pokojni je podpiral katoliški tisk skozi vse svoje življenje in je imel »Slov. gospodarja« naročenega skozi dolga desetletja. Naj mu sveti večna luč — žalujoci pa naše sožalje!

Smrt umnega gospodarja. Dne 17. oktobra je od zavratne mučne bolezni umrl v 51. letu starosti

dolgoletni naročnik »Slov. gospodarja« Franc Kodela, posestnik v Resi pri Vidmu ob Savi. Pokojni je bil po vsem Zasavju znan kot dober posestnik in umen gospodar. Kako priljubljen je bil pri ljudeh, je pokazala obilna udeležba ljudi vseh slojev na njegovi zadnji poti 19. oktobra. Ob odprtem grobu sta se od pokojnika poslovila g. dekan in župan občine Videm. Oba sta poudarjala pokojnikove zasluge. Rajni je zapustil ženo in dva otroka, katerim izrekamo naše sožalje, njemu pa naj sveti večna luč!

Slabi izgledi mestnega prebivalstva za bodočnost

Mesta bodočnosti

Izkušnje iz svetovne vojne so bile velike, vendar se niti primerjati ne dajo z izkušnjami iz te vojne. Predvsem je ta vojna pokazala, v kakšni nevarnosti so ljudje v svojih mestih zaradi letalskih napadov. S strahom se je treba vprašati, kako se bo vse to predrugačilo do kake bodoče vojne, če se bo letalstvo še dalje tako razvijalo. Le kakšna usoda bo tozadevno zadela mestne prebivalce v letu 2000!

Žal je odgovor zadosti resen: takratni meščani bodo popolnoma izročeni pogubi z njihovimi stavbami vred. Brez dvoma bodo mesta bodočnosti zgrajena pod zemljo, in to vprav zaradi letalskih napadov.

Predzgodovinski človek pod zemljo

Tako bi ljudje bodočnosti imeli spet takšno življenje, kakršnega so živeli naši prapradedje. Saj so prvi prebivalci zemlje bivali v skritih hodnikih pod zemljo, v jamah, vdolbinah, luknjah, kjer so se mogli ubraniti zverem in sovražnim ljudem. Brez dvoma so se razvijala prva dejanja človeštva, tako prve tvorbe ročnih del, sadovi iznajditeljske zmožnosti, vse one preproste risarije, ki jih najdemo še danes v podzemskih bivališčih na Vzhodu, v južni Franciji, Španiji in severni Afriki vpravi v jamah prvih stanovališč. Ko se je človek prvokrat upal stopiti na svetlo, je bilo to brez dvoma zelo tvegano.

V Bukarešti sta položila nemška generala Hansen in Speidel venec na grob neznanega vojaka

»Vse!«

»In praviš, da si bil dober tovariš? Zakaj ravnaš z menoj tako grdo? Ali sem ti kdaj storila kaj žalega?«

»Ne, nisi storila nič hudega,« je posmehljivo odgovoril Erik. »Jaz seveda nisem vedel, da je tvoj oče, ki se je delal poštenjaka, v resnici konjski tat. To je bilo zame žalostno presenečenje. Stvar me je tem huje zadela, ker si ti vedela za očetovo početje in mu pri njem celo pomagala... Praviš, da mi nisi storila nič hudega. Ali res ne? Nekoliko pomisli! Kdo je širil vesti, da sem se pri Brienu zaradi tebe pretepal? Iz ljubosumnosti, ker sem te vedno ljubil in nisem pustil, da bi kdo drug govoril s teboj. Kdo je raznašal te laži? Še več naj povem? Mislim, da bo dovolj.«

Erik je govoril zagrenjeno. Anita je sklonila glavo, toda skrivaj je opazovala, kako vpliva na mladeniča njena navidezna potrtost. Ko je videla, da je Erik vzpodbodel konja in se več ne zmeni zanjo, je strupeno dejala:

»Erik, ti me ne poznaš! V mojem srcu žarita ljubezen in sovraštvo. Pazi nase! Zdej te sovražim, zelo sovražim!«

Erika je zazebljo pri teh besedah. Ni odgovoril. Naglo je odjezdil. Ker mu Anita ni sledila, je konja kmalu pridržal. Blisk je počasi korakal, on pa se je zamislil. Njegove misli so poromale v preteklost. V Anito ni bil zaljubljen. Samo dobra tovariša sta bila. Njen oče je slabo gospodaril in njegov položaj je vse bolj kritičen. Anita je

bila edina ženska na žalostni farmi in njena usoda ni bila lahka.

Erik je že v mladih letih, ko je bil še navaden covboj, moral skrbeti za malo sestro Ivanko. Oče je zgodaj umrl pod kopiti podivjanih konj. Mater je bridka izguba popolnoma strla in je kmalu sledila očetju. Na smrtni postelji ji je Erik moral priseči, da bo Ivanki nadomestoval očeta in mater. Na to prisego ni nikdar pozabil: tako strogo jo je izpolnjeval, da si je odrekel vsako udobnost, delal je noč in dan ter štedil, dokler ni prisedil toliko denarja, da je mogel kupiti srednje posestvo, katerega je dal prepisati na Ivanko. In tedaj se je vzbudila v njem želja, da bi še eno žensko pripeljal na farmo, žensko, ki bi mu nudila to, kar je pogrešal v mladosti: ljubezen. Anita ni bila ženska, ki bi mu mogla nuditi to, kar je on od prave žene pričakoval. Toda tega ni nikdar pokazal. Anito je ljubil kot dobrega tovariša in je imel ta občutek, da je slabotna deklica potrebna njegovega varstva. Nočni dogodek z Orlogo mu je odprl oči in takrat so se pretrgale niti, ki so ga vezale z Anito; v njej ni videl več slabotne ženske, ampak zvito zapeljivko, ki je s hinavskim ljubimkanjem očetju pomagala pri umazanem poslu.

12.

Roger Asplet je odjezdil iz mesta. Nekako po desetminutni ježi je ustavil konja, se skrbno ozrl na vse strani,

leja. Če pride »U 235« v stik z vodo, se takoj razvije para, in en kos te rudnine, ki tehta 5 do 10 funtov, mora oskrbovati parnik ali podmornico z energijo za vso pot okrog sveta. To gorljivo rudnino je najti v Angliji, v Belgijskem Kongu, v Kanadi, v Koloradu in tudi v Nemčiji, če so tozadevni podatki resnični, ki so objavljeni v »Physical Review«, ki je eden najvažnejših strokovnih listov. — To odkritje bo brez dvoma pomenilo likansko spremembo za vsa vozila na paro.

Enoroki strojepisec prekaša po hitrosti pisarnja dvoroke tovariše. Franc Haigh, dijak v St. Georgeu v severnoameriški državi Utah, je izgubil eno roko. Ta izguba ga pa ni prav nič ovirala, da bi ne postal

Vaš сосед nima nobenega časopisa. Kaj boste storili?

Slaba izkušnja z nadzemljem

Ko si je človeštvo po preteku več tisoč let pridobilo take slabe izkušnje z nadzemskimi bivališči, se je začelo spominjati preproste modrosti pračloveka. Že precej časa navajajo moderni stavbeniki na čudovite možnosti življenja, ki bi se utegnile razvijati v podzemskem mestu. Sodobna tehnika je tako razvita, nadaljnji napredek bo še tako izreden, da v kakem podzemskem mestu ne bo človek ničesar pogrešal. Z lahkoto bodo uvedli najboljše naprave za prezračevanje, za umetno sončno luč, za vse udobnosti domačega in javnega življenja. Vse bo potekalo s točnostjo in z brzino iznajdljivih tehničnih naprav. Ničesar ne bodo pogrešali!

Prednosti podzemskega mesta

Ali pa večina ljudi že dandanes ne preživlja svoje dneve skoraj brez neposrednega svežega zraka in sončne luči? Vsi tisti ljudje v velemestih, ki živijo dan na dan v tvornicah, v strojnicah, pisarnah, ozkih ulicah, ali imajo kaj lepše življenje, kot bi ga imeli pod zemljo? Kvečjemu, da morajo požirati več prahu, da trpijo več zaradi dežja, mraza, neviht, snega

ali vročine! Vseh teh nadlog pa bi ne bilo v podzemskem mestu. Tam bi bilo zmeraj prijetno vreme, znosno podnebje.

Kdor pa ne bi mogel prebivati brez prirodnih lepote, bi jih imel bliže kot zdaj. Kar v

dvigalo bi stopil in bi zagledal nad mestom lepe travnike, gozdove in rodovitne njive.

Počakajmo, nemara da le še ne bomo tako nesrečni, da bi bili primorani uživati krasote podzemskih mest!

Dopisi

Meziška dolina

Črneče pri Dravogradu. Delo nove ceste v Sušnikovem klancu je zgotovljeno. Nova cesta je jako lepo izpeljana. Po zaslugi cestnega odbora in banske uprave je sedaj rešen ves napon hudega klanca. Hvala vsem, ki so k temu pripomogli! — Dne 23. oktobra je bil imenovan dosedanji g. župni upravitelj Lojze Drvođel za župnika v Črnečah. Da ni bilo nikake slovesnosti ob priliki inštalacije, je dal sedanji g. župnik od zunaj prenoviti cerkev in zvonik, ki naj služi faranom v spomin na začetek njegovega župnikovanja. Tudi lepo novo hišico sredi vasi je g. župnik že dogradil; te se pa mlado Prošvetno društvo v Črnečah veseli. Novemu g. župniku želimo trdnega zdravja in božjega blagoslova! Dal Bog, da bi dolga leta bil pri nas v zadovoljstvu!

Dravsko polje

Sv. Janž na Dravskem polju. Prosvetno društvo se pripravlja, da nastopi s krasno novodobno kmečko igro »Mlinarjeva Micka«. Igra predstav-

lja kmeta, ki sili svojo hčer v zakon z gospodom, dasi hči ljubi kmečkoga fanta. — Pridelki so kljub slabemu vremenu, hvala Bogu, večinoma še pod streho. Fižol je precej slabo obrodil, in to radi tega, ker ga je uničil spomladi zajec, nato pa je stročje sproti gnilo radi preobilice dežja. Repa in detelja slabo kažeta. Drugače bo pa še šlo, le da so cene naših pridelkov v primeri s cenami obleke in obutve prenizke in je treba veliko več prodati kot prejšnja leta, če hočemo biti na istem.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. »Mrtvaški ples« — to je beseda, ki gre te dni v vseh sosednih župnijah. Ne da se izraziti zanimanje, ki vlada povsod za uprizoritev tega misterija, ki bo v nedeljo, 3. novembra, po večernicah, točno ob treh. V ledeno-kruto kraljestvo smrti nas bo ta igra popeljala. Videli bomo sedem nepopisnih prizorov, kaj dela smrt z oskrbnikom, beračem, vojakom, cesarjem, izvoljenko, trgovko in materjo. To igro bi v vsej njeni strahotni resničnosti mogli doumeti le prebivalci grobov, ki so že bili padli kot žrtev »smrtnega plesa«. Ker bo po prijavah sodeč velik naval, še enkrat prosimo cenjene goste, da si gotovo preskrbijo vstopnice že v predprodaji. Na svidenje 3. novembra v Slomškovem domu!

Ptujsko polje

Ptujska gora. Velika pridobitev za Ptujsko goro je novi studenec na severnozahodni strani pod cerkvijo, ki ga je tako lepo uredil Higijenski zavod v Ljubljani. Sedaj bi se še morale temu primerno urediti stopnice, ki vodijo iz trga k studencu. — Električno bomo dobili. Elektrarna na Fali je pri volji, da elektrificira Dravsko polje. V ta namen se je v nedeljo, 20. oktobra vršil sestanek zastopnikov raznih občin. Ustanovila se je zadruga, katere predsednik je gorski g. župnik p. Konstantin. Za podpredsednika je bil izvoljen g. dr. M. Peče, banovinski zdravnik na Gori. V odbor so še izvoljeni iz vsake občine po dva zastopnika. Sedaj je treba, da se tudi hišni gospodarji zganejo in se takoj priglase za napeljavo električnega toka v svoje hiše. — Edino, kar je v tujsko-prometnem oziru na Ptujski gori poskrbljeno, je to, da imamo sedem gostiln. Ko bi te bile v redu, je čisto dovolj za tak romarski in izletniški kraj, kot je Ptujska gora. — Fantovski odsek in Dekliški krožek sta imela na praznik Kristusa Kralja občna zbora. Izvoljeno je novo vodstvo, ki je pokazalo veliko pripravljenost za delo v novi poslovni dobi.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Popravljalna dela ob prejšnji povodnji raztrganega obrambnega jez

Od japonskih bomb porušeni del Čungkinga, nove Čankajšekove kitajske prestolnice

prvovrsten strojepisec. V kratkih štirih mesecih mu je s pridno vajo uspelo, da je mogel prekositi vse svoje tovariške, kar se tiče hitrosti na pisalnem stroju. Haig si je izmislil poseben način za udarjanje na tipke in ta mu je omogočil z eno samo roko hitreje pisati, nego morejo to drugi z dvema rokama. Med drugim je tipkal pet minut neprestano po narekovanju in se v tem času ni niti enkrat zmotil.

Želje stoletne ženske. V majhni rdeči hiši ob nekem jezeru živi najstarejša Švedinja, 105 let stara Ana Katarina Larsdotter-Skattova. Seveda jo je za njen 105. rojstni dan obiskal novinar, da jo povpraša, kako in kaj. Zvedel je, da vstaja stara ženica vsak dan ob petih in si sama

potem pa je izginil v gostem grmovju, ki je raslo ob cesti.

Ne daleč za Hillom se je začela globoka gorska zaseka, ki je bila dolga več kilometrov. Zaseko so pokrivalo velike skale, ki so se bile privarile z vrhov, in mogočna debela drevesa, ki jih je bil izruval vihar. Popotnik je po tej zaseki naposled prišel do dobro izhrojene steze, ki je v strmih ovinkih vodila v globino.

V tej zaseki je stalo nekaj lesenih kolib. Tu je bilo skrivališče Orlogove tolpe, odkar je Orloga moral zapustiti Zlato jamo. V tolpi je bilo do dve tretjini Mehikancev, ostali pa so bili Američani. Vsi so bili ljudje, ki so se morali skrivati pred oblastvi: morilci, vlomilci, pobegli kaznjenci.

Jezdec se je ustavil pred najbolj oskrbovano kolibo in je pri vratih pogledal vanjo. Postelja, miza in nekaj klopi: to je bila vsa oprema. Na eni klopi so sedeli orjaški Orloga, Nard in Anita. Slednja dva sta se živo prerekala.

»Anita, zadnjič te vprašam,« je divje vpil Nard, »zakaj si govorila s Folkmanom? In zakaj si sploh bila v mestu? Nisi vedela, da se je Roger s svojimi ljudmi zapletel v tisti neumni pretep? Kaj si iskala tam?«

Anita ga je trmasto pogledala in surovo odgovorila:

»Kaj te briga! Eriku sem povedala svoje mnenje, to je vse.«

Nard se je zaničljivo zarežal.

»Zelo si hrepenela po tisti opici in si jo morala videti, kajne?«

»Mogoče?« je trdo odgovorila Anita.

Njen glas je bil tako izzivalen, da jo je še oče začuden pogledal. Nard bi se je gotovo lotil, če se ne bi bal Orloge.

Anita je videla, da je njen odgovor zbodel Narda in je uživala nad tem. Še bolj ga je hotela razdražiti, zato je nadaljevala:

»Na vsak način je bolj vljuden ko ti. Možje se zelo ločijo med seboj po tem, kako znajo ravnati z ženskami. Erik na vsak način pozna ženske.«

Nard je čutil, da ga Anita draži. Besno je gledal, stiskal pesti in grozil, da bo Erika ustrelil ko steklega psa.

V tem hipu se je oglasil Roger.

»Otroci, ne pripravajte se!«

Nard ga je sovražno pogledal in sedel tako, da Roger ni mogel sestiti poleg Anite.

»No, včeraj si dobro kašo skuhal,« je dejal jezno. »Moje ljudi si zmešal v svoje zasebne posele. In zdaj jih pet leži ranjenih zaradi tiste neumnosti!«

Roger se je zasmeljal in trdo odgovoril:

»Tvoji ljudje niso možje! Če bi bili, potem bi se stvar drugače iztekla in bi bil jaz Marijo Linscott prisilil k razgovoru med štirimi očmi.«

Anita je prisluhnila. Njen smehljaj je zamrl, oči so se razširile. Polglasno je vprašala:

na Pesnici pri Osluševcih so končana. Jez je ojačen in zvišan. Ako bo ob naslednjih Pesniških povodnih jez vzdržal, bodo obvarovani sicer Osluševci, a toliko bolj pa bodo trpeli Forminčani. Nujno potrebna bi bila poleg poprave jez tudi poglobitev Pesniške struge. Le tedaj bi voda ob povodnji imela močan odtok in bi ne napravljala take škode. A za tako ureditev Pesnice ni bilo dovolj razumevanja na merodajnih mestih. — Kojerejci so se malo potolažili, ko so pretečeni ponedeljek in torek gonili svoje kobile v Ptuj. Tam so bile od posebne komisije pregledane in boljše, okrog 40 po številu, sprejete v rodovnik. Te bodo v bodoče oproščene vojaške službe. Ker je bilo tudi več mršavih kobil, je en član komisije — sicer priznan strokovnjak, a velik hudomušnež — izjavil, da se pozna, da je že toliko brezmesnih dni, da so nekateri konji tako suhi. — Nezadovoljstvo vlada tudi med vinogradniki in čebelarji, ker ne dobijo sladkorja, ki so ga naročili in že tudi plačali. No, vinogradniki bodo svoj pridelek že vnovčili ali spili tudi brez sladkorja, a čebelarji naj dajo čebelam ajdovico. Mogoče je ta medena in sladka, ko cvetje ni bilo. — Občinski odbor je sklepal o gradbi novega železobetonskega mostu čez Pesnico v Tivolcih. Govorica se suče nekaj okrog pol milijona dmarjev. Lepa vsota za podezelsko kmečko občino! Pa še elektrifikacija zraven, ki je res ne smemo opustiti! Šmarjetčani bomo morali biti res pridni in marljivi, da bomo vse to izpeljali!

Sv. Urban pri Ptuj. Dekliški krožek je imel v nedeljo, dne 20. oktobra, sestanek. Po sestanku je bil občni zbor. Za predsednico je bila izvoljena učiteljica Elza Petričeva. Načelnica, voditeljica mladenk in blagajničarka so se za naprej ostale iste, za tajnico pa je bila izvoljena sestra Lackova. Bog naj blagoslovi vse delo v krožku!

Slovenjebistriški okraj

Laporje pri Slov. Bistrici. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 3. novembra, ob dveh popoldnih tombolo z lepimi in za zimo kaj primernimi dobitki, kot n. pr. blago za dve moški in dve ženski obleki, sod vina, klaftro drv, prase, krompir itd. Tombolske karte so po 2 din. Upravičeno torej pričakujemo, da se boste z veseljem odzvali našemu vabilu na tombolo in to tembolj, ker se bo čisti dobiček obrnil za gradnjo novega farnega (prosvetnega) doma v Laporju. — V primeru slabega vremena se tombola preloži na nedeljo, dne 10. novembra.

Konjiški okraj

Brdo pri Konjicah. Živo potrebujemo cesto, ki bi peljala od državne ceste Golič na Brdo. Sedanja cesta je v takem stanju, da se prav za prav ne more govoriti o cesti. Niti sama živina skoraj ne more priti iz blata, kako bi naj še kaj peljala za seboj?! Čas bi bil, da bi se vzela zadeva resno v pretes. Škalice, Konjiška vas in Polane so že nekaj dobile. Sedaj je vrsta na nas, da tudi Brdo dobi prepotrebno cesto.

Slovenske gorice

Apače. Dekliška šola je priredila akademijo s pevskimi, telovadnimi in igerskimi točkami v prid

revnim otrokom za božičnico. Nastopi otroškega vrta, učenk dekliške šole in ostalih so bili posreženi. Obisk pa ni bil nič kaj lep. Vsaj starši nastopajočih bi se morali zanimati, kaj znajo otroci! — S tukajšnje deške šole je na ljudsko šolo v Buče prestavljena učiteljica gdna Gorjanc. V mnogih letih bivanja v Apačah si je v tukajšnjem okolišju pridobila mnogo naklonjenosti. Kaj pomeni to, da vse sili iz Apač?

Stogovci. Pred nekaj tedni so tatovi poskušali srečo pri g. Probstu, lastniku mlatilnice. Probst, ki je pozno v noč delal in nato trdno spal, se je neko jutro zelo začudil, ko ni mogel odpreti vrat svoje spalnice. Ko se mu je to s silo posrečilo, je skozi vežo šel v drugo sobo, kjer pa je tudi imel težavo z odpiranjem vrat. Vstopivši je opazil, da so omare odprte in iz njih pobranega mnogo perila in obleke. Spretni apaški orožniki so kmalu našli pravo sled. Cigani, ki so prej domovali na nekih svilih v Grabah, so se isto noč preselili v Lešane. Orožniki so jih takoj poiskali in so po zasiljanju cigank našli ukradene reči zakopane v gozdu v Lešanah. Cigani, ki so odnesli tri žepne ure, so pobegnili. Vendar pa so enega izmed njih kmalu prišli in ta čaka v zaporih v Murški Soboti na kazen.

Slovenska Krajina

Murska Sobot. Pred kratkim sta bila na progii Murska Sobot—Ormož ukinjena potniška vlaka št. 8729 in 8720 z odhodom iz Sobot ob 10.22 in prihodom v Ormož ob 12.09 ter odhodom iz Ormoža ob 10.11 in prihodom v Sobot ob 11.39. S to ukinitvijo je zelo prizadeto revnejše dijaštvo, ki se vozi na gimnazijo k popoldanskemu pouku. Ti ubgi dijaki — večina nižješolci — bodo radi tega, ker so sinovi slabše situiranih staršev, morali odslej od jutra pa do začetka popoldanskega pouka zmrzovati po Soboti ali pa študij sploh opustiti, ker jim starši ne morejo plačevati oskrbine v Soboti. S to ukinitvijo je zaenkrat prizadetih okrog 50 učencev, a pozneje, ko se ne bodo mogli več voziti s kolesi, se bo število še povečalo. Radi tega bi bilo primerno, da bi železniško ravnanje uvedlo šolski vlak, ki bi naj te učence odpeljal k popoldanskemu pouku. — Omenjeno dejstvo tudi glasno opozarja, da je čimprej treba začeti z gradnjo novega gimnazijskega poslopja, da ne bo treba imeti popoldanskega pouka, ker v takih prilikah učenci, ki se vozijo, ne pridejo do časa, ko bi se lahko mirno posvetili učenju. — Dne 17. oktobra je imelo naše Prosvetno društvo občni zbor, ki je bil polnoštevilno obiskan posebno po doraščajoči mladini. V odbor so prišli ljudje, ki s svojim dosedanjim delom dajejo poročstvo, da prosvetno delo pri nas ne bo zaspalo, temveč se vedno bolj dvigalo. — Na progii Sobot—Dolnja Lendava je bil ukinjen avtobusni promet.

Sirom Prekmurja. V Dokležovju je napredoval v višjo skupino učitelj g. Čič Albin. — Te dni sta bila nastavljena učiteljica abiturienta Miki Antauer v Gomilice, Čarni Koloman pa v Prosnjakovce. Gdna Zorn Olga pa je premeščena iz Bu-

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

»Marija Linscott? Kdo je to?«
Roger je vedel, da se je v dekletu vzbudila ljubosumnost. Pomirljivo je odgovoril:

»Nič strahu! To je dekle, ki mi hoče prekrižati načrte. Nič posebnega, toda vkljub temu moram paziti.«
Anita se ni pomirila.

»Morda jo ljubiš?«
»Kdo govori o ljubezni?« je Roger odgovoril skoraj surovo. »Tu gre za kupčijo!«

Anita je utihnila, oglasil se je pa Nard:
»Roger, jaz ti samo tole rečem: če boš podcenjeval moje ljudi, si lahko poiščeš druge tovariše, ti široko-ustnež!«

Rogerjev obraz je zatemnel. Počasi se je dvignil in izzivalno pogledal Narda. Tudi Nard je vstal in zrl enako divje.

Tedaj se je oglasil Orloga.

»Fanta, mir! Sedita!« je dejal nekam očetovsko.

Nard je sedel, Roger pa se ni zmenil za Orlogove besede.

»Kdo ti je pridobil posestvo?« je nadaljeval Nard, obrnjen k Rogerju. »Jaz! In moji možje! Kdo krade živino, ki jo potem ti prodajaš za drag denar? Jaz! In moji ljudje! Kar nam ti za to plačaš, sploh ni v nobenem razmerju s tem, kar ti dobiš za živino!«

»To ne spada sem, človek!« ga je nejevoljno prekinil Roger. »Mi sklepamo kupčije. In če kateri strani ni prav,

enostavno razdere pogodbo. Jaz plačam, imam torej pravico do tega, da povem resnico. In ponovim, da so tvoji Mehikanci zajci!«

Zdaj se je oglasil Orloga.
»Nard, vedno sem trdil, da tvoji ljudje znajo samo krasti. Na može pa se more človek vedno zanesti.«

»Le molči, Orloga!« ga je zavrnil Nard. »Tvojih pomagačev Roger ne bi bil mogel pripraviti do tega, da bi bili napadli Erika Folkmana. Sicer pa vsa zadeva ni bila tako enostavna in je Roger gotovo imel posebne namene. Kajne, Roger?«

Asplet ni takoj odgovoril. Neko pesem je godel polglasno, nato pa je izzivalno pogledal Anita in nazadnje dejal:

»Nard, nekaj ti bom povedal. Živino krasti, ni težavna reč. Toda lepo dekle odbržati, to je umetnost. To je resnično, ali verjameš ali ne.«

Nard je zgrabil za samokres, poskočil in divje zakričal:

»Kaj hočeš s tem povedati?«
Rogerja tovariševa razkačenost ni preplašila. Smehljaje je odgovoril:

»Jaz? Nič!«

Anita se je rezko, progljivo smejala. Naglo je vstala in položila levo roko na Nardovo ramo.

Orloga je jezno zamrmral:

dincev v Srednjo Bistrico. Mladim učiteljem želimo, da se na novih službenih mestih dobro počutijo! — Svojevrsten rekord je dosegel zakupnik lova Jakiša Franc iz Ivanovec s tem, da je lani ustrelil 21 lisic in s tem obvaroval našim gospodinjam marsikatero kokoš, da ni postala žrtev nenasitnega lisičjega žrela, a sebi pridobil za lepe kože precejšnjo vsoto denarja. — Kakor smo že svoječasno poročali, lahko naši sezonski delavci iz Nemčije pošiljajo mesečno 60 mark. Tozadevno dovoljenje za odposiljatev jim mora preskrbeti delodajalec. — Na avtobusni progii Murska Sobot—Rogaševci je radi pomanjkanja bencina poštano ravnanje z 21. oktobrom ukinilo popoldanski promet z odhodom iz Rogaševcev ob 13.25 — 14.30 ter odhodom iz Sobot ob 16 — 17.05 ob sredah, petkih in sobotah. Na progii M. Sobot—Gor. Lendava pa ob istih dneh z odhodom iz Gor. Lendave ob 13.32 — 14.25 ter odhodom iz Sobot ob 16 in prihodom v Lendavo ob 16.53. Upamo, da bo ta ukinitve samo začasna, ker bo s tem zelo prizadeto goričansko prebivalstvo. — Dne 17. oktobra je po vsem Prekmurju padla velika slana, ki je povzročila nekaj škode na pozno sejani ajdi in po vrtovih na cvetju. Lansko leto je bila slana skoraj en mesec poprej kot letos. — Tudi z jesensko mlatitvijo po večini krajev prihajamo že k zaključku. Ob zadnjih lepih dnevih se je snopje prav lepo posušilo, zato so stroji lahko nepretrgoma mlatili. Radi obilnega dežja je proso in tudi ajda zelo zrasla, ali zrnje je bilo mnogo slabše kot lani.

Vančavas. Svoječasno smo poročali o nesreči, ki jo je povzročil takrat neznan motociklist, ki je skozi vas prehitro vozil in pri tem povozil nekoga delavčevega otroka. Motociklist je bil mehaničarski pomočnik Vereš iz Sobot, ki se je te dni radi neprevide vohnje zagovarjal pred okrožnim sodiščem ter bil obsojen na tri mesece zapora. Take kazni naj bodo opomin onim, ki skozi naselja prenašlo vozijo.

Brezovci. Pred dnevi je neznan zlikovec odnesel iz zaklenjene garaže posestniku Francu Šiftar prednje kolo tovornega avtomobila s popolnoma novo pnevmatiko znamke Extra Continental.

Tišina. Prejšnjo nedeljo je naše Prosvetno društvo priredilo lepo igro »Pot v novo življenje«. Obisk je bil dober in obiskovalci so bili z izvajanjem zadovoljni, ker so posamezni igralci rešili svoje vloge prav dobro. Le tako naprej!

Dolnjelendavske gorice. Letošnja trgateg je za nami. Bila je mnogo žalostnejša kot druga leta. Ni bilo slišati veselega in razposajenega vrskanja in ukanja mladine, ki bi dajala duška veselju radi tako rodne trte. Kakor smo že večkrat omenili, je mnogo škode naredila toča, a cepljeno je radi preobilnega dežja po večini zgnilo. Mošta je mnogo manj kot lani, a še ta je precej kisel, zato ga bo treba sladiti. Nekateri večji vinogradniki so s trgatvijo nekaj dni počakali, kar se jim je tokrat zelo izplačalo, ker so po uradno določeni trgatvi nastopili lepi sončni dnevi, ki so grozde lepo dozoreli in radi tega so ti dobili mošt, ki vsebuje mnogo več sladkorja. Toda manjši vinogradniki niso mogli čakati, ker se jim to ne bi izplačalo, čakalo jih je pa tudi mnogo drugega dela.

skuha kavo. Ostale obe de je sorodniki prinašajo v hišo in ti sploh zanjo lepo skrbijo. Ko je novinar vprašal, ali ima za svoj rojstni dan kako posebno željo, je odgovorila malo v zadregi, da si želi — slanika. Tudi picico dobrega tobaka rada pokadi.

Rešili pas s svetilko so uvedli na ladjah. Svetilka gori 80 ur in bo praktično pripomogla, da bodo brodolomce ponoči že od daleč opazili.

Drugi kraji, druge navade. Pri nas si manemo roke v znak zadovoljstva, če smo kak posel dobro opravili, ali sploh, če smo zadovoljni s kakim uspehom. Na Koreji v čisto vzhodni Aziji pa ni tako. Tam si manejo roke v znak prošnje, kadar jo hočejo prav posebno podkrepiti.

(Dalje sledi)

Haloze

Sv. Andraž v Haložah. Trgatev je končana in s tem je končano zadnje delo v goricah. Pa kaj nam pomaga, da je končano delo, sodi v kleti so pa prazni, kar že več let ne pomnimo. Saj se večini vinogradnikov ni izplačalo niti eno delo, kje pa je vse drugo: galica, žveplo itd. Premisliti je treba, kaj bomo prodali, ker je naš edini pridelek vino skoraj popolnoma uničen. Kupiti je treba ži-vež, ki ga radi slabe letine skoraj povsod primanjkuje, obleko in druge potrebščine, plačati dolgove in davek, ki je za Haložane prevelik. Mošt ima še sicer primerno ceno, pa kaj to pomaga, če ga nimaš za prodati! Potrebna bo javna pomoč, ali pa želoдец obesiti na klin, sam se pa zariti kakor polh v zimsko spanje. Gospode, ki pišejo pri davčni upravi položnice, pa prav lepo prosimo, naj pišejo nizke številke, ker si bodo s tem, če drugo ne, prihranili vsaj nekaj črnila, nam pa lajšali veliko gorje.

Sv. Barbara v Haložah. Agrarna kreditna zadruga je začela svoje redno poslovanje, katero vrši domači tajnik na svojem domu. Omenjena zadruga izpolnjuje svojim članom dolgoročno posojila za nakup poljedelske zemlje, sklepa kupoprodajne pogodbe brez notarja in desetka in je že doslej v imenu te zadruge narejenih članom precej teh poslov. Zato se pozivajo domačini, da se pridno poslužujejo teh ugodnosti. Vsak kos zemljišča, za katerega kdo zve, da je na prodaj, naj ostane v slovenskih rokah, zlasti pa naj pride zemlja tujcev spet v domače roke, vendar naj domačini v medsebojni tekmi ne dražijo drug drugemu, ampak naj se prepusti tistemu, ki laže kupi, laže plača in kateremu bolje pristojta. Tudi naj člani obveščajo sprti tajnika, da bo lahko članom vedno postregel s pojasnili, kdo ima kaj na prodaj. Torej vsem še enkrat: v boj za našo zemljo, da pride nazaj v slovenske roke, brez nevoščljivosti in konkuriranja! Zato se vsi oklenite

Ali imate toliko poguma, da boste nagovorili soseda, da si bo naročil »Slovenskega gospodarja«?

»Agrarne kreditne zadruge« pri Sv. Barbari v Haložah! — Vinarska zadruga je pokupila letos skoraj ves vinski mošt od svojih članov. Na novo je pristopilo mnogo članov. Cene so bile primerne, samo malo smo nabrali. Zelo redki posestniki, ki imajo svoje stalne kupce, imajo še vino, drugo je vse dobila Vinarska zadruga. Gradacija je bila od 14 do 18 stopinj sladkorja. Tudi drugi štirje nakupovalci so dobili nekaj vagonov vina, vendar pa večino istega iz Hrvaške, ker tam ni bilo kupcev in so ves mošt ponujali tukajšnjim nakupovalcem. Nekateri člani želijo, da bi Vinarska zadruga naročila skupno za vse člane umetna gnojila. Upamo, da bi vagonsko naročilo bilo cenejše kakor pa pri Gospodarski zadrugi v Ptujju posamezne vreče. Poskusimo!

Savinjska dolina

Braslovče. V nedeljo, 3. novembra, ob treh popoldne priredi v Domu Prosvetno društvo lepo ljudsko igro sedemdejanko »V goliških plazovih«. Ker je igra vzeta iz resničnega življenja, vabimo vse člane in prijatelje katoliške prosvete, da si igro ogledajo!

Laški okraj

Laško. Slomšekovo prosvetno društvo priredi v torek, 5. novembra, ob 18 zanimivo skioptično predavanje v evharističnem kongresu v Ljubljani. Predavanje bo spremljalo 50 lepih slik. Ob tej priliki bomo obnovili vesele spomine na nepozabni kongresne dni. Za kritje stroškov se bo pobirala vstopnina, in sicer za sedeže 2 din, za stojišče 1 din. Vabljeni!

Kmečka trgovina

Živino bodo izvažale le zadruge

Doslej je bil v naši državi izvoz živine organiziran tako, da se je količina izvoza delila na tri skupine izvoznikov. 40% so dobile zadruge (zadrugne zveze), 20% osebe, ki pitajo živino, 40% pa trgovci izvozniki. Dostikrat se je pa zgodilo, da zadrugne zveze niso prodajale le živine zadrugnikov in so se bavile z izvozom kakor trgovci; prodajale so pa tudi izvozna dovoljenja petičnim možem, ki so potem živino izvozili na svoj račun. Jasno, da od takega izvoza zadruge in kmetje pogosto niso imeli koristi. Zato je ravnateljstvo za zunanjo trgovino določilo, da se izvoz živine ne odobrava več zadrugnim zvezam, osebam, ki pitajo živino, in trgovcem. V bodoče bodo dobivale izvozna dovoljenja le zadruge, in to izključno rejske zadruge. Zadruge bodo morale prijaviti izvoz živine ravnateljstvu za zunanjo trgovino, nakar bodo dobile dovoljenje za izvoz. Ta nova odredba gre za tem, da se pomaga le zadrugništvu, in to pravemu živinorejskemu zadrugništvu. V bodoče ne bo dovoljena nobena trgovina pod plaščem zadrugništva. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino bo strogo pazilo na to, da zadruge pri izvozu v resnici nakladajo zadrugno živino, ali pa živino, ki je kupljena od zadrugnikov. To pomeni, da nihče, ki ni član ene ali druge zadruge, ne bo mogel v bodoče več prodati svoje živine za izvoz in se bo moral vsak kmetovalec organizirati v eni ali drugi živinorejski zadrugi. Postavljeni bodo posebni organi, ki bodo vršili nadzorstvo v smislu navedenih predpisov. Zadruge bodo morale v naprej javljati ravnateljstvu za zunanjo trgovino število glav živine, ki jo zadrugniki pitajo za izvoz, s približno označbo časa, kdaj bo živina za izvoz sposobna. Za prijavljeno živino predvideva ravnateljstvo za zunanjo trgovino predujme, kar pomeni kredit za nakup krme za pitanje.

Delo banovinskega prehranjevalnega zavoda

Dobava pšenice za mline. V poslednjem času je bilo opaziti, da dobivajo naši mlinski čimdalje manj pšenice iz Vojvodine ter je obstajala nevarnost, da bi sčasoma sploh morali prenehati z obdelovanjem. Videč ta položaj, je sklenil Banovinski prehranjevalni zavod, da odpomore s tem, da bo dobavjal tukajšnjim mlinom potrebne količine pšenice. Napravil je s Prizadom dogovor, v smi-

slu katerega bo Prizad dal Prehranjevalnemu zavodu od časa do časa na razpolago primerno količino pšenice, katero bo nato Banovinski prehranjevalni zavod porazdelil med tukajšnje mlinarje. Zato naj se vsi, ki potrebujejo pšenico, obrnejo na Banovinski prehranjevalni zavod z navedbo, koliko pšenice hočejo prejeti za potrebo 14 dni do treh tednov. Banovinski prehranjevalni zavod jim bo nato poslal v podpis naročilnico in položnico za plačilo protivrednosti.

Dobava moke iz Vojvodine je postala v zadnjem času zadovoljiva in so bile potrebe Slovenije v glavnem pokrite. Kljub temu pa so se dogajali primeri, da v enem ali drugem kraju Slovenije ni bilo dovolj moke na razpolago ter je zaradi tega dobil banovinski prehranjevalni zavod (Prevod) prošnje za nabavo moke. Da se slične zadrege ne bi več ponavljale, je nakupil Prevod (Banovinski prehranjevalni zavod) v Bački večjo količino moke, ki jo bo dobavljaj kupcem v Sloveniji samo v vagonskih količinah, in sicer v razmerju 1:7 (1 del ničle in 7 delov enotne moke). Kdor se zanima za nakup moke, naj se takoj obrne na Prevod za ponudbo.

Preskrba z oljem. Prevod je napravil s Prvo hrvaško tvornico olja v Zagrebu dogovor, da bo navedena tvornica dobavila za Slovenijo one količino olja, kakor jo je dobavila v letu 1939, ko še ni bilo nobenega pomanjkanja olja. Da se prepreči spekulativno zalaganje z oljem, je naročil Prevod vsem veletrgovcem v Sloveniji, da sestavijo sezname svojih odjemalcev trgovcev iz leta 1939. V navedenih seznamih mora biti označena količina olja, katero je kupil detajlist leta 1939. od dotičnega veletrgovca. Trgovci-detajlisti si morajo torej nabavljati olje v istih količinah in pri dotičnih veletrgovcih, kakor so si ga nabavljali v letu 1939, kajti pri drugih veletrgovcih ga ne bodo dobili. Oni detajlisti, ki so začeli s svojo trgovino po 1. januarju 1940, naj javijo dotičnemu veletrgovcu, pri katerem so letos kupovali in hočejo še kupovati olje, količino, katero računajo, da bodo potrebovali v letošnjem letu. Dotični veletrgovec bo sporočil njihovo prijavo Prevodu, ki bo nato dodelil odgovarjajočo količino olja.

Tudi kosti se bodo prodale

Doslej se je kostem posvečalo le malo pažnje, smatrajoč, da so brez vrednosti. Le nekateri posestniki so zbirali kosti, jih drobili s pomočjo posebnih mlinov ali pa kar mehanično, ter jih

uporabljali kot kurjo krmo. Tu in tam se je našel še kak podjeten človek, ki je kosti zbiral, mlel in zmleto kostno moko izvažal. Z ozirom na sedanje pomanjkanje fosfornih gnojil, zlasti kostne moke, ki je važna za gnojenje, je pa ravnateljstvo za prehrano začelo z akcijo zbiranja kosti. V tozadnevem pozivu, izdanem prebivalstvu, je ravnateljstvo za prehrano povedalo sledeče: V naši državi je zavladalo pomanjkanje nekaterih umetnih gnojil, ki so važna za gnojenje zemljišč; zlasti ni dovolj superfosfatov. Ker je v kosteh mnogo fosforne gnojila, so se na merodajnih mestih odločili, da se prepove izvoz moke, ki se pridobiva z mletjem kosti, in da se po vsej državi opozori prebivalstvo, naj ne meče kosti proč, temveč jih zbira. V naši državi je več tvornic, ki odkupujejo kosti za izdelovanje kostne moke. Poslovanje teh tvornic se bo sedaj še povečalo. Zato naj prebivalstvo pazno zbira in stavi na stran vse količine kosti, da jih bo lahko prodalo, kadar pridejo odkupovalci.

O ceni kosti se zaenkrat še nič gotovega ne ve. Najbrž pa bodo take, da se bo splačalo, kosti shranjevati na posebnem mestu. To bo tudi iz lepotega ozira bolje, kot pa pustiti, da psi in mačke vlačijo kosti po dvoriščih in raznih drugih prostorih. Nekaj se bo pa le zaslužilo.

Drobne gospodarske vesti

Prijava smrekovega žaganja. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino v Beogradu poziva vse izvoznike lesa in žagarje, da ji pošljejo brzojavno ponudbo za odpadke pri žaganju smrekovega lesa z navedbo razpoložljivih količin in prodajnih cen franko vagon nakladalna postaja. Navede naj se, koliko blaga bodo imeli na razpolago v prihodnjih dveh mesecih. Ravnateljstvo polaga važnost na to, da dobi ponudbe tudi od najmanjših žag, ki imajo na razpolago katere koli količine. Ako bi taki majhni žagarji ne imeli na razpolago toliko blaga, da bi mogli ponuditi cel vagon, priporoča ravnateljstvo, da se po dva ali trije žagarji združijo in stavijo skupno ponudbo. Na to v prav posebni meri opozarjamo lastnike majhnih žag.

500 vagonov trošarine prostega sladkorja za slajenje moštov. Skupna količina trošarine prostega sladkorja za slajenje moštov je za vso državo določena v višini 500 vagonov. Tretjino te količine zahtevajo dalmatinski vinogradniki in je v Split že prispelo 40 vagonov trošarine prostega sladkorja. Računajo, da je letošnja vinska letina dala v Dalmaciji 900.000 hektov mošta, v vsej ostali državi pa bo pridelek znašal okrog 1.500.000 hl.

Začasno je ustavljen izvoz svinj v Italijo. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino sporoča, da je za določen čas ustavljen izvoz živih svinj v Italijo, kakor je začasno ustavljen v Nemčijo.

Izvoz naših vin. V septembru je bilo izvoženo iz Slovenije 71.277 litrov štajerskih vin, in sicer v Nemčijo 70.776 litrov, na Češko pa 500 litrov. — Ves letošnji izvoz naših vin je znašal od dne 1. januarja do 30. septembra tega leta 1.144.115 litrov. Od te množine je bilo izvoženo v Nemčijo 1.098.556 litrov, na švedsko 120 litrov, na Češko 44.559 litrov in v Holandijo 879 litrov.

Cene špecerijskega blaga v Mariboru

(Iz cenika Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev)

Banatska pšenična moka Ogg in Og 8,50 din, enotna krušna moka 4,70 din, ržena moka 5,50 din, mehka koruzna moka Ia 3 din, pšenični zdrob 8,75 din, koruzni zdrob 4,50 din, zdrob za otroke 9 din, sladkor kristal 15,50 din, kocke in prah 17,50 din, Santos extra kava 90 din, Portorico kava 100 din, Franck 21 din, Kneipova sladna kava 20 din, sladna kava Jarc in ržena kava žika 16 din, praženi ječmen Jarc 9 din, Franzovi makaroni in špageti 13 din, Pekatete makaroni in špageti 16,50 din, polžki 13 din, rezanci 14 din, domača svinjska mast 26 din, slana bela slanina 28 din, prekajena slanina 32 din, hamburska in paricirana slanina 35 din, gnjat 27—33 din, šunka v narezku 55 din, salama šunkarica 35 din, poljska salama 30 din, ogrska in lovska salama 75 din, ječmenova kaša št. 10 8 din, št. 7 9,50 din, št. 4 11 din, ječmenček št. 000 13 din, novi fižol 6,50 din, nova čebula 2,50 din, novi česen 8 din, mešana marmelada 20 din, marelična marmelada 33 din, med 30 din, paradiznikova omaka 23 do 25 din, kvas 50 din, sol Kreka 1,50 din, grenka sol 3 din, jedilna soda (bicarbena) 22 din, pšenični otrobi 2,25 din, koruzni otrobi 1,50 din, milo 17—18 din, soda 2 din, rižev škrob 22 din kilogram. — Namizno olje Ia 23 din, dalmatinsko oljčno olje 31 din, najfinejše oljčno olje 37 din, vinski kis IIa 3,50 din, Ia 7,50 din, kis za vlaganje

3.50 din, 80% kisova kislina 54 din, rum 40 din, stara slivovka 26 din, tropinovec 26 din, brinjevec 46 din, hruškov liker Vanili 78 din, 96% špirit 62 din, malinovec 32 din, petrolej 7 din liter. — Sir emendolec 40 din, sin trapist blok 35 din, čajno in kuhano maslo 40 din, rozine 14 din, dalmatinski mandeljni 38 din, celi medeni rožiči 6 din, mleti rožiči 6.50 din, keksi 30 din, drobtine 14 din, kisi bonboni 505 50 din kilogram.

Cene goveje živine po sejmih

Voll. Maribor debeli 8.50—9.50 din, poldebeli 7 do 8.25 din, plemenski 7.50—9.25 din; Ljubljana 7—9 din; Radovljica I. 10.50 din, II. 9.50 din, III. 7 din; Kranj I. 9 din, II. 8 din, III. 7 din; Kamnik I. 8 din, II. 7.25 din, III. 6.50 din kg žive teže.

Biki. Maribor 6.50—8 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 6.50—7.50 din, plemenske 7—8 din, klobasarice 5—6 din, molzne 6.50 do 7.50 din, breje 6—7.50 din; Ljubljana 4 do 7.75 din; Radovljica I. 8 din, II. 7 din, III. 5 din; Kranj I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Kamnik I. 7 din, II. 6 din, III. 5 din kg žive teže.

Telice. Maribor 7—8.50 din; Radovljica I. 10 din, II. 9 din, III. 7 din; Kranj I. 9 din, II. 8 din, III. 7 din; Kamnik I. 7.50 din, II. 7 din, III. 5.75 din kg žive teže.

Teleta: Maribor 9—11 din, Ljubljana 9—11 din, Radovljica I. 14 din, II. 11 din; Kranj I. 9 din, II. 8 din; Kamnik I. 9—10 din, II. 8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 80—130 din, 7—9 tednov 135—180 din, 3—4 mesece 210 do 370 din, 5—7 mesecev 390—560 din, 8—10 mesecev 570—800 din, eno leto stare 850—1050 din; 1 kg žive teže 10.50—13.25 din, 1 kg mrtve teže 14—18.50 din. — V Kranju so bili mladi prašički za rejo po 235 do 410 din, v Ljubljani pa 200 do 350 din komad.

Pršutarji (proleki). Ljubljana 12—14 din, Radovljica 12 din, Kranj 15—16 din, Kamnik 13 do 14 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Radovljica 15 din, Kranj 17.50—18 din, Kamnik 15 din kg žive teže.

Mesne cene in ostali živalski produkti

Goveje meso. Maribor volovsko I. 16—18 din, II. 13—15 din, meso bikov, krav in telic 12—18 din; Radovljica I. 16 din, II. 14 din, III. 12 din; Trbovlje 16—18 din; Kranj I. 18 din, II. 16 din, III. 15 din; Kamnik I. 16 din, II. 14 din kg.

Telčje meso. Maribor I. 12—18 din, II. 12 do 16 din; Trbovlje 16—24 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 21—22 din, Trbovlje 16—22 din, Radovljica 18 din, Kranj 22—24 din, Kamnik 20 din kg.

Ovčje meso. Trbovlje 14 din kg.

Šlanina. Trbovlje sveža 24—25 din, prekajena 28 din, Radovljica 22 din, Kranj 26 din, Kamnik 22 din kg.

Svinjska mast (zabela). Radovljica 24 din, Trbovlje 26 din, Kranj 28 din, Kamnik 24 din kg.

Med. Radovljica 24 din, Kranj 24—26 din, Kamnik 32 din kg.

Jajca. Radovljica 1.50 din, Trbovlje 1.70—1.80 din, Kranj 1.75 din, Kamnik 1.50 din komad.

Mleko. Trbovlje 2.50 din, Radovljica 2 din, Kamnik 2 din, Kranj 2.25—2.50 din liter.

Surovo maslo. Radovljica 44 din, Kranj 40 do 44 din, Kamnik 32—38 din kg.

Svinjske kože. Radovljica 12 din, Kranj 8 do 10 din, Kamnik 8 din kg.

Goveje kože. Radovljica 14 din, Kranj 22 do 24 din, Kamnik 23—25 din kg.

Telčje kože. Radovljica 16 din, Kranj 26 din, Kamnik 25 din kg.

Volna. Kranj oprana 52—56 din, neoprana 36 do 40 din kilogram.

Cene ostalih živil in krmil

Žito. Radovljica: pšenica 4.50 din, ječmen 4.50 din, rž 4 din, oves 4 din, koruza 4 din kg. — Kranj: pšenica 4.50 din, ječmen 4.50 din, rž 4.50 din, oves 3.75 din, koruza 4 din kg. — Kamnik: pšenica 3 din, ječmen in rž 3.50 din, oves 3.25 din kilogram.

Fižol. Radovljica 9 din, Kranj 7—9 din, Kamnik 5 din kg.

Krompir. Trbovlje 1.50—2 din, Radovljica 2 din, Kranj 1.75 din, Kamnik 1.50—2 din kg.

Jabolka. Radovljica I. 4 din, II. 3 din; Kranj 4—8 din kg.

Seno. Radovljica 100 din, Kranj 150—175 din, Kamnik 100—150 din 100 kg.

Slama. Radovljica 50 din, Kranj 75 din 100 kg.

Sejmi

4. novembra goveji in konjski: Murska Sobota, Sv. Lenart nad Laškim; živinski in kramarski: Pilštanj, Braslovče, Pišce (namesto 3.), isto Razkrižje; živinski: Dravograd, Slov. Konjice — dne 5. novembra tržni dan: Dolnja Lendava; živinski in kramarski: Beltinci; svinjski: Ormož; goveji

in konjski: Ptuj — 6. novembra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski: Sv. Lenart v Slov. goricah; živinski in kramarski: Nova cerkev, Rečica ob Savinji, Zabukovje nad Sevnico — 7. novembra tržni dan: Turnišče — 8. novembra svinjski: Maribor — 9. novembra svinjski: Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Ponikva.

Razgovori z našimi naročniki

Odpoved zavarovalne pogodbe — prestop k drugi zavarovalnici. F. K. Pred potekom dogovorjene (navadno desetletne) zavarovalne dobe ne morete zavarovalne pogodbe odpovedati, odnosno zavarovalnica ni dolžna odstopiti od pogodbe. Izjema velja le za primere, ko se zavarovane nepremičnine prodajo: kupec sme v teku enega meseca po prevzemu nepremičnin v posest zavarovalno razmerje odpovedati; ako za zavarovanje ni vedel, ugasne pravica odpovedi šele s potekom enega meseca po tem, ko je zvedel o zavarovanju. Pri odsvjčitvi zavarovanih premičnin pa ugasne zavarovalno razmerje z izločitvijo stvari iz posesti odsvojitelja.

Odkopavanje zemlje na meji. A. R. iz St. J. Zakon določa le, da se zemljišče ne sme poglobiti tako, da izgubi sosedovo zemljišče ali zgradba oporo, razen če posestnik zemljišča poskrbi za drugačno zadostno utrditev. Ako ne morete sami presoditi, ali bi se utegnili sosedova zemlja rušiti, ko bi odkopali nekaj voz zemlje na svoji strani, povprašajte strokovnjaka. Ako bi sosedu pretila resnična nevarnost, Vam odkopavanje lahko prepove.

Odpovedni rok za majarja. R. I. Zakon ne določa posebnih odpovednih rokov za službeno razmerje majarjev. Zato velja glede odpovednih rokov prvenstveno dogovor, ako ni dogovora, pa krajevni običaj. Ako tudi krajevnega običaja ni, tedaj pridejo v poštev splošna določila državljankega zakonika. Po slednjem znaša najdaljši odpovedni rok štiri tedne. — Ako niste kaj drugega dogovorili, Vam sme službodajalec službo odpovedati tudi brez razloga. — Ako ste imeli 1. septembra zagotovljeno drugo službo za daljšo dobo in ste to službodajalcu povedali, on pa Vam je prigovarjal, naj ostanete pri njem, bi se lahko smatralo za molče dogovorjeno, da Vam je nudil najmanj enako dolgo zaposlitev, kakor ste jo imeli drugod zagotovljeno. V tem primeru Vam ne bi smel prej odpovedati, preden ne poteče ona daljša doba.

Prijava zgradarine. S. L. Res je Vaša dolžnost, da »prijavite zgradarino«, čeprav v Vaši hiši nihče ne stanuje, niti ne bo stanoval. Plačilu zgradarinskega davka so namreč podvržene stavbe, namenjene za bivanje, in ne samo stavbe, v katerih se resnično biva. Za prijavo se poslužite predpisane tiskovine, ki jo dobite pri davčni upravi ali morda tudi na občini. V rubriki, kjer bi se naj vpisala višina najemnine, napovejte vrednost letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje; lahko pripišete, da v stavbi nihče ne stanuje, niti ne dobivate najemnine. Davčna uprava bo sicer vzlic temu predpisala zgradarino — in sicer po tako zvanii najemniški vrednosti. V začetku januarja morate sporočiti davčni upravi, da je stavba še vedno prazna in da ne dobivate nikake najemnine — ter prosite, naj se Vam zgradarinski davek odpiše. Odisati se Vam mora osnovni davek in avtonomne doklade; dopolnilni davek se pa ne odpiše.

Topničarska podčastniška šola. F. V. Zadnji razpis za sprejem gojencev v navedeno šolo je bil objavljen aprila; čakati boste morali na prihodnjega in boste zanj lahko zvedeli na orožniški postaji ali okrajnem načelstvu. Navadno se zahteva starost najmanj 18 let. Ostale pogoje boste gotovo izpolnili, ker se zahteva le dovršena ljudska šola z dobrim uspehom, dobro vladanje ter da niste v sodni preiskavi, niti sodno-kaznovani. Častnik sicer lahko postanete, a ne morda avtomatično; treba bo posebnega izpita in to potem, ko ste se izkazali v izvrševanju podčastniške službe.

N. S. I. — Potrebna je prošnja na bansko upravo v Ljubljani, katero je vložiti potom okrajnega načelstva. Priložiti je krstni list in domovnico otroka ter Vaše navratveno pričevalo. Potrebno bi bilo tudi privoljenje otrokove matere ali vsaj varuha. Prošnjo je kolkovati z 10 dinarskim kolkom, rešitev s 30 dinarskim kolkom, taksa pa znaša najmanj 100 din (odvisna je od davčnega predpisa).

Podpora brezposelnim. A. M. Vi niste bili zavarovani za primer brezposelnosti, marveč ste le plačevali davek v korist brezposelnim. Radi

tega nimate nikake pravice do podpore za ves (neomejen) čas eventualne Vaše brezposelnosti, marveč le do največ dvanajst podpor v znesku od 60 do največ 150 din (odvisno je od števila otrok, za katere morate skrbeti). Ker ste dvanajst podpor že dobili, morate biti najmanj osem mesecev zopet zaposleni, da zamorete dobiti ponovno podporo za primer zopetne brezposelnosti; pritičejo Vam nato štiri podpore. Ako boste 16 mesecev zaposleni, Vam pritiče osem podpor, ako najmanj 24 mesecev, pa 12 podpor. — Oglase objavljamo le, ako se vnaprej plača oglasna tarifa (lahko na poštočekovni račun števil. 10.603), ki znaša en dinar za besedo; za od Vas naročeni oglas torej 19 din.

Zakasnela pošiljka denarja iz Nemčije. L. Č. Pritoži se naj Vaš mož pri dotičniku (osebi ali denarnem zavodu), kateremu je denar izročil v svrhu odpreme v Jugoslavijo. Pri naši Narodni banki traja manipulacija le par dni in se denar ne zadržuje.

Podaljšanje kadrovskega roka od 18 mesecev na dve leti. Odpust? Jožef N. Določila uredbe o spremembah v zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice veljajo za vse, ki niso 31. avgusta 1940 po prejšnjih določilih že izpolnili svojo vojaško dolžnost, torej tudi za Vašega sina. Poskusite s prošnjo na poveljstvo pristojnega vojaškega okrožja, naj se Vašemu sinu prizna pravica do skrajšanege roka, odnosno hranilca, ako sta Vaša ostala dva sinova že več kot pet let s sodnim ali notarskim pismom oddeljena od domačije. Prošnjo je kolkovati s kolkom za 10 din, za rešitev je priložiti kolek za 30 din. Občina naj potrdi, da je Vaš sin res hranilec, odnosno okolnosti, katere ste nam v pismu opisali. Prošnjo vložiti lahko tudi sam sam potom svoje vojaške edince.

Zvišanje zakupnine od dobrovoljske zemlje. J. V. Ako so dobrovoljci lastniki v zakup dane zemlje, lahko svobodno določijo višino zakupnine in plačilne pogoje. Ni nam znano, da bi za Vašo občino veljalo kaj drugega. Nihče seve ni primoran, da vzame zemljo v zakup pod pogoji, ki mu ne prija. Lahko pa se mu zgodi, da ne bo imel nikake zemlje. Ni nam znano, ali dobrovoljci sami zahtevajo zvišano zakupnino ali pa morda le njihovi zakupniki. Kdo je lastnik zemlje, ki jo imate Vi v zakupu, lahko zveste v zemljiški knjigi. Ako v zemljiški knjigi ni naslova lastnika, boste za naslov zvedeli iz listine, na temelju katere je bil dobrovoljec vpisan kot lastnik in katera listina se nahaja v zbirki listin (na sodišču).

Plačilo odvetniških stroškov ob ustavitvi pravde (umiku tožbe). V. B. Ako ne marate več »dalje tožiti«, morate tožbo umakniti, odpovedujoč se tožbenemu zahtevku, plačati pravne stroške nasprotniku in svoje sam trpeti. Vse to velja, ako se niste z nasprotnikom drugače dogovorili, odnosno poravnali, namreč tako, da Vi sicer umaknete tožbo, a le pod pogojem, ako on trpi svoje stroške sam in plača Vaše.

Zdravniška posvetovalnica

G. S. L., Sv. Vid. Tako zapleteno je Vaše vprašanje, da ne vem kam z njim. Ne vem, ali imate Vi ali žena močno utripanje srca. Kako naj Vam svetujem, ko tako nejasno vprašujete. Če Vam — možu močno tolče srce, potem pustite predvsem tobak in alkohol, če ga uživata. Živite mirno življenje brez jeze in vznemirjanja. Jejite zmerno, posebno zvečer lažje stvari (n. pr. od mleka) in skrbite za redno, stolic. Kupite v lekarni baldrijanove kapljice, katere uživajte po potrebi (trikrat na dan 25 kapljic). Zdravilo in redno življenje, kakor sem zgoraj svetoval, Vam utegnejo Vaše stanje zboljšati. Slabo pa kljub temu ne bo, če odidete v najbližjo bolnišnico, da Vas rentgenizirajo in ukrepejo potrebno.

G. S. Fr., Socka. Vaša žena že 3 leta ni zdrava. Pred letom je še hodila s palico, letos pa napravi le par korakov. Sušijo se ji noge. — Vse, kar Vaši ženi lahko svetujem, je, da jo peljete v bolnišnico. Tam bodo našli vzrok ohromelosti in pomoč, če je še mogoča. To bi bili morali že zdavnaj napraviti.

Proti taki bolezni, ki ima svoj vzrok v obolenju mozga, niso zrastle rože in tudi ne žavbe. Vendar pa sodobno zdravilstvo pozna pripomočke, ki z uspehom zboljšajo to bolezen in zadržujejo njen nadaljnji razvoj.

Ga. S. A., Podkum. Imate, kakor pravite, protin ali giht, ki Vam je skrivil prste na rokah in nogah. Želite, da Vam nasvetujem kakega zdravnika ali bolnišnico ali zdravilišče. — Zdravnika Vam v »posvetovalnici« ne morem imenovati, kakor sem že pred kratkim napisal drugemu vprašavcu. Bolnišnico si izberite sami; pač tisto, ki Vam je najbližja. Od zdravilišč pa Vam svetujem predvsem Topusko pa tudi Krapino. Sam pa Vam svetujem, da živite zelo zmerno v jedi in pijači. Skrbite za redno stolo. Ne jejte goveje juhe in mesa, tudi ne divjačine. Perutnino, ribe, jagnje pa lahko uživajte. Jetra, ledvice, možgane pustite. Sadje lahko uživajte. Solata, koleraba, cvetača (karfijola) Vam ne bodo škodovale. Pustite pa rajši špinačo, fižol, grah in gobe. Če ste debeli, potem uživajte malo masti, če ste suhi, potem jo lahko uživajte več. Pijte vodo, slab čaj in kavo. K temu, če le morete, naše domače kisle vode (Rogaška slatina). Zdravila naj zapiše zdravnik.

Gospodarska posvetovalnica

K. V., Poljčane. Druge pomoči proti črvu, ki je v deblih Vaših jablan, ni, kot da poskušate z žico črva izvleči. Navadno ga boste našli v rovu, ki vodi navzgor. Če je rov kljukast, je treba toliko lesa na deblu izrezati, da pridemo do črva. Ko se pa črv uniči, je nastalo rano zamazati. V primeru, da je pa v deblu več gosenic (črvov), je drevo težko rešiti in ne kaže drugega, kakor da ga v zimskem času posekate, razžagate in razkoljete ter najdene gosenice pokončate, da se iz njih ne razvijejo metulji, ki bi v poletnem času (junija, julija) spet ne zalegali jajčeca na še zdrava debela sadnih dreves. Gosenica vrbarja ali pa modrega sitca (sigurno je eden izmed teh dveh napadel Vaše jablane) namreč grede pri svojem vrtanju precej globoko v les, preden dorastejo in se na koncu drugega leta preleve v metulja. (Pri modrem sitcu v tretjem letu.) Bolj plitvo v les vrtajo hrošči vrtnega zavrtača, ki izdolbejo rove na vse strani v obliki rože in drugih figur, zato ga tudi ne moremo poiskati z žico, kot n. pr. vrbarja ali pa modro sitce, pa tudi pomagalo bi to ne, ker navadno nastopa v večjem številu. Po vrtnem zavrtaču močno napadeno drevje kaže torej samo izkopati in sežgati. Precej pa omejuje naselitev črva v debela — bodisi vrbarja, modrega sitca ali pa vrtnega zavrtača — z arborinom in drugimi karbolineji redno škropljeno drevje. Tudi zdravih gladkih debel redno gnojenega drevja se metulji navedenih škodljivcev bolj izogibljajo in na taka debela bolj redko odlagajo svoja jajčeca. Seveda, ko je črv že enkrat v deblu, vse to nič ne pomaga in ostane edino sredstvo, črva z žico izvleči, pri vrtnem zavrtaču nadaljnjo naselitev z mazanjem z arborinom preprečiti, močno napadeno drevje pa izkopati in sežgati, da se s tem obvaruje drugo drevje pred širjenjem.

Naznanila

»Zveza bojevnikov« vsako leto skrbi, da se 1. novembra širom naše domovine dostojno opravi žalne svečanosti na pokopališčih, pri spomenikih in spominskih ploščah v počastitev spomina padlih in umrlih bojnih tovarišev. Vse podružnice Zveze bojevnikov naj tudi letos izvedejo to žalno svečanost. — Za skupen spomenik vsem umrlim žrtvam iz svetovne vojne, ki se bo zgradil na naši največji božji poti na Brezjah, ter za pomoč revnim bojevnikom iz svetovne vojne, vdovam in sirotam umrlih bivših bojevnikov, bo »Zveza bojevnikov« v dneh 1., 2. in 3. novembra nabirala prostovoljne prispevke. Za vsak dar že vnaprej: Bog plačaj! Nabiralci se morajo izkazati z legitimacijo »Zveze bojevnikov«. — Zveza bojevnikov priredi od 8. do 11. novembra skupno potovanje na grob blagopokojnega kralja Aleksandra na Oplenac. Odhod iz Ljubljane v petek, 8. novembra ob 20 z brzovlakom v Beograd. Cena 350 din. Priglasite in vplačila sprejema Zveza bojevnikov, Ljubljana, Masarykova cesta, palača Grafike).

Sv. Vid pri Ptuj. FO bo vprizoril v nedeljo, 3. novembra, po večernicah v Slomšekovem domu Meškovo dramo »Pri Hrastovih«. Vsi vabljeni!

Poverjeništvu združenja rezervnih podčastnikov v Ptuj priredi v nedeljo, 3. novembra, ob 10 se stanek, katerega se naj udeležijo vsi rezervni podčastniki iz ptujskega okraja, ker se bo tega

Val draginje silno zadel tudi časopise!

Časopisi, ki so določali lani letno naročnino, so med letom imeli težak položaj. Meseca decembra lani so se prvič povišale mezde delavcem, nato pa med letom še dvakrat. Ta povišek znaša danes od 20 do 35%. Cena papirju se je zvišala trikrat in je povišek danes nad 30%, barve nad 40%, svinec za črke nad 60%, kositer (cin) celo nad 200%. Olja od 60% do 200% — k temu pa pride od 1. avgusta še za 100% povišana poštnina za časopise. Prvi so povišali ceno listom v Zagrebu, sedaj so sledili tudi časopisi v Ljubljani in Beogradu. Tako je objavil te dni »Slovenec«, da je povišal ceno od mesečnih 25 na 30 din. »Slovenski dom« je povišal ceno od mesečnih 12 na 14 din. Prav tako tudi drugi časopisi. Tedniki bodo morali v kratkem slediti.

Naročniki časopisov uvidevajo, da je v takih časih, kakršni so danes, ena prvih nalog vseh naročnikov, da pomagajo tiskarnam vzdržati liste, ki itak tudi v rednih razmerah niso bili dobičkanosni. Zato bodo Slovenci znali kljub naraščajoči draginji svoj tisk čuvati kot svojo največjo kulturno ustanovo.

dne osnoval krajevni odbor za ptujski okraj. Se stanek bo ob vsakem vremenu v Narodnem domu.

Mala Nedelja. Gasilska četa vprizori v nedeljo, dne 10. novembra, točno ob pol štirih krasno narodno igro »Zaklad«. Vabljeni vsi od blizu in daleč!

Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah. Dekliški krožek priredi v nedeljo, 3. novembra, ob treh popoldne igro »Nevesta iz Amerike«.

Celje. Kmečko-in gospodinjsko-nadaljevalna šola bo otvorjena tudi letos na okoliški ljudski šoli. Vpis učencev in učenk se bo vršil od 1. do 3. novembra pri upravitelstvu. Pouk se bo pričel 5. novembra. — Vodstvo.

Ložno pri Rogatecu. Ker se je naša zahvalna nedelja 27. oktobra vršila ob skrajno slabem vremenu in se mnogi častilci loženske Matere božje niso mogli udeležiti, se daje na znanje, da se bo

obhajala še ena zahvala, in sicer drugo nedeljo po Vseh svetih, 10. novembra, če bo lepo vreme.

SLUŽBE:

Vdova želi službe gospodinje na majhno posestvo, nedaleč od mesta ali trga. Metava 25 pri Sv. Petru pri Mariboru. 1547

Priden mlajši kmečki fant se sprejme za vrtna dela. Predstaviti se v vrtnariji »Brandhof«, Studenci. 1539

Gospodinja išče službe. Izvežbana je v gospodarstvu in gospodinjstvu. Naslov v upravi. 1542

Napredno poljedelsko gospodarstvo išče kmečkega fanta v izobrazbo; stanovalce za celoletno zaposlitev; družinsko kuharico in sobarico, ki govori tudi nemško. Naslov: Borza dela, Maribor. 1540

Sprejem pomivalno gostilno. Naslov v upr. »Slov. gospod.«. 1541

POSESTVA

V najem vzamem zemljišče ali posestvo v okolici Maribora. Ponudbe na upravo »Sl. gospodarja« pod »Najem 1543«.

RAZNO

Novo šivalne stroje različnih znamk z okroglim čolničkom, z 20-letno garancijo, prodaja od 2750 din naprej po najugodnejših mesečnih obrokih Drakslar, Maribor, Vetrinjska 11. Prevzema tudi popravila šivalnih strojev in koles. 1546

Počne iz čiste volne do bite po najnižjih cenah! Krtovi klobuki iz najboljšje kakovosti prispeli iz Nemčije v krasnih barvah. Sprejemam tudi popravila od 10 din naprej. Priporočila se Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 1538

»Pri starinarju«, Zidanšek, Koroška c. 6, kupite poceni ostanke iz raznih tovarn. Ženske in moške srajce, predpasniki, obleke za dečke in dečke, otroški čevlji, pletene jopice, nogavice, hubertusi. 1545

»Jablus« — Jabolčnik ali hrušovec napravite iz vrsten iz Jablusa tudi brez pravega sadjevca. S poštnino stane 50 litrov 43.—, 100 litrov 71.—, 150 litrov 103.— in 300 litrov 191.— din. Že nad 1000 pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo Jablusa Podčetrtek. 1544

KDOR SE ZAVARUJE, SHRANJUJE!

LJUDSKA SAMOPOMOČ

zavarovalna zadruga z omejenim jamstvom

v Mariboru, Aleksandrova cesta 47 (v lastni palači)

naznanja smrtnih slučajev svojih članov v mesecu septembru 1940.

Simončič Karel, posestniški sin, Murščak
Mayer Elizabeta, zasebnica, Maribor
Topovšek Leopold, vlakovodja v pokoju, Maribor, Pobrežje
Hotko Ivan, užitkar, Globoko, p. Brežice
Heiter Kajetan, pekovski mojster, Sv. Lenart, Slov. gor.
Vodeb Barbara, preužitkarica, Gorica, p. Slivnica
Lazar Antonija, žena železničarja v pokoju, Ljubljana
Korat Marija, zasebnica, Gor. Gortina
Čepe Štefan, preužitkar, Maribor
Pianecky Marija, soproga učitelja, Ljubljana
Slemnik Helena, vdova po delavcu, Breznica, p. Prevalje
Prelog Jožefa, posestnica, Grabe
Razlag Franc, lončar, Ljutomer
Krušnik Franc, preužitkar, Bevče, p. Velenje
Zavšek Boštjan, zasebnik, Slance, p. Teharje
Roth Alojz, upokojenec, Maribor
Binder Alojz, tovarniški predelavec, Celje
Markoja Katarina, posestnica, Radoslavci
Gnus Mihael, užitkar, Pilštanj
Dernjač Hedvika, vdova po šolskem upravitelju, Maribor
Zorko Franc, užitkar, Brezina, p. Brežice
Meško Marija, zasebnica, Gajovci, p. Sv. Marjeta niže Ptuj
Obštint Franc, preužitkar, Gor. Leskovec
Mencin Janez, užitkar, Dvorska vas, p. Velike Lašče
Međen Marija, preužitkarica, Maribor
Košenina Leopold, poštni inšpektor v pokoju, Maribor

Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča podpora v skupnem znesku

din 190.000.—.

Članom, ki so pristopili po 1. novembru 1933, se izplača polna podpora — brez odbitka!

Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo!

1537

ZADRUŽNO NAČELSTVO.

Mladi navihanec

C. M.

V neki bolj hriboviti vasi je pasel duše zelo priljubljen g. župnik Janez. Cerkev ter dušni in telesni blagor faranov mu je bilo nad vse. Poleg teh vrlin je imel tudi veliko veselje do gospodarstva. Svojih vzornih hlevov, prijaznega polja ter lepega gozda ni samo nadzoroval, marveč je čestokrat sselkel svojo suknjo ter prijel s čvrstimi rokami tudi za delo.

Poleg skrbne kuharice Ančke in ene dekle je imel v službi tudi mladega hlapca. Priden in marljiv dečko je bil hlapec Mirko, le vsemogočih porednosti je imel neizčrpno malho. Ker pa je obstajala njegova zaloga le iz samih nedolžnih šal, mu tega nihče ni zameril. Bil je priljubljen po vasi, kakor njegov gospodar, pri mladih in starih. Pač mlada, nemirna kri. Celo g. župnika samega si je privoščil nekoč takole:

»Ne vem, kako bo, gospod,« je nagovoril neko popoldne svojega častitljivega gospodarja. »Videli ste včeraj tisti hlod pod frato. Debel je in težak, da joj; ne bom mu sam kos, prositi mislim Smodejovega Ožbalta, da pride in mi pomaga spraviti ga na voz. Kaj rečete k temu, gospod župnik?«

»Bom sam pomagal,« odvrne po kratkem premisleku g. župnik. »Več moči bo, mislim, v meni kakor pa je je v suhljatem Ožbaltu. Kdaj se ga misliš torej lotiti: danes ali jutri?«

»O, danes, kar precej, če mi hoteče pomagati!«

»Pa greva no,« reče g. župnik. »Sta vola sita?«

»Sita.«

»Dobro, potem kar zapreži! Ta čas pa naročim Ančki glede ostalega dela doma.«

Čez uro sta se g. Janez in hlapec Mirko že potila v gozdu na moč okoli zažetega hloda. Lepo rejena lisasta volička pred vozom pa sta prežvekovala sladki obed. Mirko je pripravil potrebne močne drogeve. Po skrbnih pripravah je bilo čuti zatem gromovit »horuk« hlapca, s katerim si je delal korajžjo.

»Ne gre,« reče naposled g. župnik ter sede ves zasopljen na bližnji smrekov štor. »Ubogi kmetje, hlapci in delavci! Kar sapo mi zapira.«

Tudi Mirko se nasloni na bližnje deblo ter se jame navihano čohati za ušesom.

»Čuj, Mirko!« se oglasi g. župnik po odmoru. »Domov greš z voli, sama tukaj nič ne opraviva, že vidim. Hlod je težak kakor iz svinca. Jutri naj pride pomagat tudi Ožbalt. Si razumel?«

»Razumel. — Toda osramotila se bova. Steplo je korenjaškega gospoda in hlapca, bi rekli ljudje, ko bi zvedeli. Rajši poskusiva še enkrat!«

»Kaj pomaga poskušanje, če pa ne gre! Saj si videl.«

»Videl! Toda, kaj če bi — pa ne upam si povedati.«

»No, le kar povej, kar misliš!« reče radovedno g. župnik.

»Čul sem že večkrat, da tudi kletev včasih pomaga. Ali smem poskusiti, gospod?«

»Lahko, a na svojo vest,« odvrne nič kaj zadovoljen g. župnik in doda tiše: »Daj mi Bog moči, da poživim v srcih svojih faranov več vere! Kletva da bi pomagala, ah, zaslepljenci!«

Gospod Janez je vstal, dasi vznejevoljen, ker bi tudi njemu bilo najbolj ljubo, da pride hlod s poti in na pravo mesto. Vzel je zopet drog in pozval hlapca. Prvi z močnim drogom, a drugi s cepinom založita pri kolesu in vzdigneta, medtem je Mirko krepko zaklel. Pod združeno močjo se je hlod takoj dvignil, voz pod silno težo kar zaškripal, g. župnik pa je neverjetno ostrmel.

»Da bi kletev — tega ne verjamem — toda vendar — prej ni šlo...«

Gospod Janez je dolgo majal z glavo, nato je odšel molče in počasnih korakov po gozdu dalje.

Hlapca pa je kar lomilo od dobre volje.

»Pa res menda gospod župnik ni opazil,« se je hihital, »da sem svojo moč založil šele po kletvi, dočim sem prvič svoj napor le glumil. Ker je gospod župnik vzdigoval težak hlod le sam, zato seveda prvokrat ni moglo iti...«

Slon in škorenj

Mlad slon škorenj je dobil.
Kdo tega bi vesel ne bil?

Obutev ta za nogo ni,
da le na rilcu mu tiči.

Zataknil v uhlje je zobé,
počasi gre, a vendar gre.

A zlomka, kdo sezuje to?
Domov letel je z vso skrbjo.

Brž starša povlečeta,
da ta nestvor mu slečeta.

O joj — strašno ga zaboli
in zob več svojih videl ni.

SMEJTE SE!

Vprašanje — odgovor

Učitelj: »Mihec, kaj misliš, od česa je morska voda slana?«

Mihec: »Najbrž od slanikov.«

Pijanec

»Nesrečni človek, že spet iz gostilne prihajaš!«
»Zanimivo, naj naj vedno v njej sedim?«

Po gostiji

»No, kako je bilo včeraj na gostiji?«
»Sijajno! Za dvajset so pripravili obed, bilo nas je pa samo pet.«

Noetova barka

Brivec Koren se je hotel peljati na izlet na Dravsko polje. Ko stopi k železniškemu vozu, pravi: »Ali je ta Noetova barka že polna?«

Pa se oglasi neki potnik: »Ne še; drugače je že vse brano — le osla še ni.«

Zgodba o konjskem repu

Vežir Sarudin sloni na oknu in opazuje, kako nosijo kmetje blago v mesto na trg. Cesta je bila blatna. Pa zapazi nekega kmeta, ki je jahal konja, kateremu se je rep vlekel po blatu.

Vežir: »Ej, ti, zakaj konju ne zavežeš repa? Ali ne vidiš, da z blatnim repom maže sebe, tebe in mimo idoče? Pridi noter!«

In vežirjevi hlapci so kmetu naložili pet in dvajset s šibo.

Kmet odide, zaveže konju rep in jaše dalje na trg. Na trgu je postalo vroče in soparno. Muhe so postale neznosne. Ko se kmet vrača mimo vežirjeve hiše, ga vežir spet pokliče: »Ej, ti, zakaj konju ne razvežeš repa? Ali ne vidiš, da se ne more otepati muh? Pridi noter!«

In kmet jih je spet dobil pet in dvajset.

Potnik: »Za božjo voljo vas prosim, pustita me pri miru!«

Razbojnika: »Bodite mirni, niti enega lasu vam ne bova skrivila...«

UGANITE!

Kdo ima največ pravice v cerkv? (Maha, ker se vsede na samega Boga.)

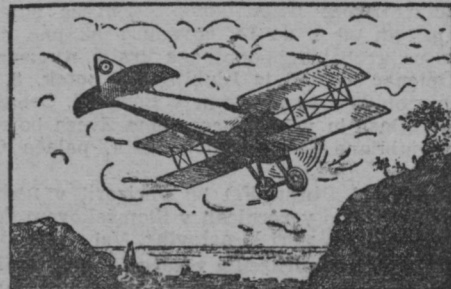
Zakaj ima mlinar bel klobuk? (Da se z njim pokrije.)

Zakaj umivamo kozarce? (Ker jih ne moremo prati.)

Zakaj nosi lovec puško? (Ker puška ne more sama hoditi.)

Kakšnega ne more nihče narisati? (Veselega, ker miga z repom.)

POIŠČITE!

Oče in sin opazujeta letalo. Kje sta?

Nov redilni prašek za svinje

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje svinje. Za eno svinjo zadostuje že en zavitek za 7 din. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 11 din. — Pravi Redin se dobi samo v zavitkih z gornjo sliko in ga razpošilja

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptuj:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH

CENIK ZASTONJ!

NAJVEČJA DOMAČA
TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

CELJE 24

KLOBUKI, ČEVLJI, NOGAVICE, ROKAVICE, KRAVATE, ROBCI, DEŽNIKI

MALA OZNANILA

Centik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglašju stane 1 din. (Prekljici, Poslano, Izjave pa 2 din za besedo.) Dayek se zaračunava posebej: do velikosti 20cm² 1 din, do velikosti 50cm² 2'50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še 5 din. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za 2 din, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Čevljarji vajenec iz poštene hiše se sprejme. Hrana in stanovanje pri mojstru. Klemenčič Franc, čevljar, Črešnjevci 11, p. Gornja Radgona. 1523

Vajenca za sedlarsko in tapetniško obrt sprejme Alojz Laznik, sedlar, tapetnik in ličar, Slovenska Bistrica. 1530

Viničar, štiri moči — dva moška, dve ženski — z lastno kravo, naj se oglasi pri: Rak, Rošpoh. 1531

Pekovski vajenec in mlad fant se sprejmeta. Pekarna Kappel, Rače. 1532

Ofra sprejemem, dve delovni moči. Pahernik, Laznica 22. 1533

Hlapec, vaje konj, dobi službo na večji kmetiji na Dravskem polju. Ponudbe na upravo pod »Dravsko polje 1534«.

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Košaki 40. 1504

Viničar, vodilna moč, z večletno prakso, vsestransko sposoben, se sprejme 1. januarja 1941 za Zanierjeve vinograde Bučka gora, Buče. Poštenost predpogoj! Ponudbe z navedbo dosedanjih služb je poslati na: Božič Anton, tekstilna tovarna, Kranj. 1479

POSESTVA:

Gostilno oddam v najem na Hajndlu poleg Ormoža. Vprašati pri Ivanu Hojžar, Velika Nedeja. 1526

Posestvo se proda, hiša in dva vrta ter njiva. Ugodno za upokojenca. Sv. Miklavž 88, Hoče. 1527

Srednje posestvo v lepi legi, z vsemi pripadajočimi poslopji, lepim hmeljskim nasadom, takoj prodam. Tajnšek Franc, St. Andraž, Dobrič 4, Velenje. 1536

RAZNO:

Mlinarji! Kupim dvojen valjar od 40 do 50 cm velikosti. Prodam dvojen valjar 32 cm velikosti. Stajniko Alojz, mlin, Savci, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. 1529

Priporoča se Kupčičeva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1384

Olje, bučno, sončnično in repično, dobite v zamenjavo za bučnice, sončnice in repico. Oljarna Maribor, Taborska 7 (pri mostu). 1524

Dva šivalna stroja, eden pogrezljiv, eden nov »Singer« prodaja za polovično ceno Medved, Ptuj, Zg. Breg 30. 1525

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor Gosposka 11. 1269

Voz imam na prodaj. Priporočam se za naročila! F. Ivančič, kovaški mojster, Ljutomer. 1381

Še vedno kupite dobro, po ugodnih cenah: nogavice, pletenine, bluže, jopice, sviterje, žemperje (lastni izdelki), kombineže, modrčke, srajce, obleke, predpasnike, platno, odeje, koče, blago, perilo, konfekcijo, rute, šivalne potrebščine, galanterijo, milo, drobnino. Andrej Oset »Mara«, Koroška cesta 26 (poleg tržnice, Vodnikov trg). 1098

JESEN — ZIMA — HALO! OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, dobro uporabni in brez napake: Paket serija »K« 12—15 m boljših flanelov za moško in žensko perilo 180 din. — Paket serija »M« 12—15 m kretona in druka za predpasnike in obleke 160 din. Ta dva paketa dobavimo za isto ceno mešano vsakega polovico. — Original Kosmos »D« 12—15 m Ia flanelov za spodnje perilo in barhent za ženske obleke 230 dinarjev. — Paket serija »T« 4 m prima volnenega blaga za žensko obleko, dokler traja zaloga, za staro ceno, in sicer: T-1 130 din, T-2 160 din, T-3 180 din, T-4 200 din; pri naročilu prosim navedbo cene in barve. — Paket serija »Z« 3—3.20 m štofa za moško obleko ali plašč, ženski kostum ali plašč, in sicer: Z-1 160 din, Z-2 200 din, Z-3 250 din, Z-4 300 din, Z-5 360 dinarjev. Neodgovarjajoče zamenjam. Pri naročilu dveh ali več paketov primeren popust. Izrabite ugodno priliko in naročite takoj! Razpošiljalnica KOSMOS, Maribor, Razlagova 24/II.

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 11

Abt. 90

Podaljšaj
si
življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolečine preprečiti, boleznim ozdraviti, slabotne

ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in še mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno

V tej mali priročni knjižici je raztohamčeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Ako ne morete takoj pisati, tedaj si shranite ta oglaš.

PANNONIA APOTEKA

Budapest

Postfach 83, Abt. 90

HUBERTUSE

vseh vrst in v vseh barvah kupite najugodnejše samo pri

JURIJ KOKOL

Maribor, Glavni trg 24 (nasproti avtobusne postaje)

KUPUJE: hranilne knjižice bank in hranilnic ter vrednostne papirje po najugodnejših cenah 1430
PRODAJA: 1430
BANČNO KOM. ZAVOD, MARIBOR

Pletene jopce

damske, moške, otroške še po stari ceni iz lastne pletarne, nogavice, kapce, rokavice, spodnje perilo pri »LUNA«, Maribor samo Glavni trg 24, (avtobusni kolodvor) 1461

Pozor!

Vsakovrstne odpadke železja, kovine, cunj, litine, papirja, kupuje in plačuje po najvišjih cenah tvrdka Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Koclja 14 in podružnica na vogalu Ptujске in Tržaške ceste. Telefon 21-30. — Kupujem tudi gumo in steklo!

Kupujte pri naših inserentih!

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

P O Z A R

V L O M

S T E K L O

K A S K O

J A M S T V O

N E Z G O D E

Z V O N O V E

Ž I V L J E N J E

K A R I T A S

V s a k

*slovenski gospodar zavaruje
sebe, svojce in svoje imetje
le pri naši zavarovalnici*

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vse te vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Centrala: Maribor
v lastni palači na oglu
Gosposke in Slovenske ulice

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

»Nihče naj ne misli, da bo mogoče javni red in socialni mir proti prevratnim elementom uspešno braniti, če se nemudoma ne pristopi k pogumnemu delu!« (Pij XI.)

Nujno je ustvariti predvsem jasnost v tem, kaj hočemo!

Hočemo ustvariti nov red!

Hočemo stanovsko državo!

Hočemo, da bo tudi v naši državi javni red in socialni mir in da prevratni elementi ne pridejo do moči!

Naročite si knjigo »STANOVSKA DRŽAVA«! Cena knjige je 12 din, za stroške pošiljke še 1 din, skupno torej 13 din. Pošljite nam po položnici to vsoto in Vam določimo knjigo!

Priporoča se

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Gosposka ulica 23 Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog din 53.000.000.-